

קונטרס

דפי עזר

ללימוד שו"ע עם משנה ברורה לפי סדר הלוח "הלכתא דיומא"

■ מחזור שינה אחת ■

כולל בתוכו:

דפי חזרה

דפי ציורים וטבלאות

דפי סיכום

פנחס תשע"א לפ"ק

יוצא לאור ע"י
מפעל הלכתא דיומא

כדי שיכול לילך ולהשתמש בפנים הקרפף והותר ע"י מחיצה זו שעל ידה בטלה מחיצה ראשונה שלא היתה לשם דירה ואח"כ נפלה מחיצה אחרונה וה"ה אם הפילה בידים כדי לסמוך על המחיצה הראשונה חוזר לאיסורו. אם אחד מצדי הקרפף הוא כותל של בית והיה פתח ולבסוף הוקף ונפל הכותל אע"ג דנשארו כותלי גוואי שבבית והם סותמים הקרפף אעפ"כ נאסר הקרפף.

רחבה שאחורי הבתים מה דינם? רחבה שאחורי הבתים יתירה על בית סאתים והקיף שטח זה בג' מחיצות והסמיך אותם לכותל ביתו ולא הוקפה לדירה שלא פתח בהכותל פתח להרחבה קודם שהקיפה אין מטלטלין בה אלא בד' אמות וכ"ש שאסור לטלטל ממנה לבית אבל אם אין בהקיפה רק סאתים אין לה דין קרפף ומותר לטלטל ממנה אפילו לבית אע"פ שלא הוקף לדירה. ואם פתח לה פתח מביתו ואחר כך הקיפה אפילו אם יש גורן בינה לבית הוי היקף לדירה ומותר לטלטל בכולה ואפילו ממנה לביתו.

עד כמה מותר לטלטל במחיצות גרועות? יחיד ששבת בבקעה או אפילו במקום ישוב והקיף מחיצות גרועות כגון שתי בלא ערב שנעץ קנים בקרקע פחות מג"ט זה אצל זה ותקועים בארץ בחוזק שלא ינידם הרוח דאל"ה לא נחשב למחיצה כלל או ערב בלא שתי שהקיף כמה חבלים זה למעלה מזה ואין בין חבל לחבל ג"ט עד סאתים ועד בכלל מותר לטלטל בכולו אבל יותר מסאתים לא אפילו הוא צריך לתשמישו מסאתים ואילך אין מטלטלין בו אלא בארבע, ומ"מ לא נחשב ככרמלית גמור שיהא מותר להוציא ממנו לכרמלית אחר, וה"ה בעומד מרובה על הפרוץ ג"כ מחיצה גרועה מקרי ויש חולקין ע"ז. ובמחיצות גמורות מותר לטלטל בכולה אפילו היה מחזיק יותר מב"ס הרבה דהוקפו לדירה ואפילו הוא רק על שבת אחת. וכן הדין אם הם שנים אין נותנים לשניהם ביחד רק עד בית סאתים. ואם הם ג' ישראלים חשובים כשיירא ומותר לטלטל בכולו אפילו הוא גדול הרבה ובלבד שלא יקיפו יותר מכדי צרכם שלא ישאר בית סאתים פנוי שאין צריכים לו לתשמיש אבל אם נשאר בית סאתים פנוי אין מטלטלין בכל המוקף אלא בד' אמות, ואף אם הקיפו בפחות ממש כל שיש סאתים פנוי אסור.

שיורה של ג' והקיפו כ"א לעצמו היכן ועד כמה מותרים לטלטל? היו ג' והקיפו כל אחד לעצמו במחיצה גרועה שתי בלא ערב או ערב בלא שתי זה בצד זה ועירבו יחד אם החיצונים רחבים והאמצעי קצר שנמצא האמצעי פרוץ במילואו לחיצונים והחיצונים שיש להם גיפופים עודפים עליו מכל צד נותנים להם כל צרכם באמצעי אפילו הוא גדול הרבה יותר מבית סאתים, ואף בחיצונים נותנים להם כל צרכם, וי"א שהחיצונים אינם מותרים אלא עד סאתים ואם אחד מהם יותר מסאתים גם האמצעי אסור אבל החיצון השני שכנגדו שרי, והלכה כדעה קמייא ומ"מ לכתחלה אין להקל. ואם החיצונים פרוצים במילואם לאמצעי והאמצעי מגופף ויחיד בכל אחד אין נותנין לכל אחד אלא בית סאתים. ואם א' מהחיצונים יותר מבית סאתים הוא לבדו אסור. ואם האמצעי יותר מבית סאתים גם החיצונים אסורים שהרי הם פרוצים למקום האסור להם. אבל אם א' בכל א' מהחיצונים ושנים באמצעי או שנים בכל א' מהחיצונים וא' באמצעי נותנין לשני החיצונים כל צרכם דחשיבי כל מה שבאמצעי עם כל אחד מהחיצונים אבל האמצעי אין נותנים לו רק ב' סאתים, וכ"ז הוא רק לדעת הי"א אבל לדעה הא' כשם שהחיצונים נעשים שם חצר לאמצעי כן נעשה אמצעי כחצר לחיצונות ושרי גם בו כל צרכו.

יש לו גינה בחצירו מהו לטלטל בגינה ובחצר ולהכניס לבית? מי שיש לו גינה בחצירו אם הוא רוב החצר אפילו אין בה ככל החצר אלא בית סאתים או פחות לא יטלטל ממנו ומן החצר לבית וכן מן הבית לתוכה ואפילו בקרפף פחות מבית סאתים ואפילו הן של אדם אחד, ובחצר בעצמו מותר לטלטל בכולו אפילו במקום הזרעים. ואם כל החצר הוא יותר מסאתים לא יטלטל בה ובחצר אלא בד' אמות. ואם היא מיעוט החצר אם יש במקום הזרוע יותר מסאתים אסור כל החצר, ואם יש בה סאתים או פחות אסור להוציא ממנה לבית ובמקום הזרעים גופא מותר לטלטל, ומחלק החצר שרי לטלטל לבית אף כשיש שיעור בית סאתים כדין כל חצר שמוציאין ממנו לבית ויש אוסרים בזה להוציא אף מחצר לבית. והיכי שהזרעים פחות מסאתים אין להחמיר לטלטל מן החצר לבית, ויש מקילין בכגון זה לטלטל אף מן חלק הגינה גופא לבית וה"ה מן הבית לגינה ויש לסמוך ע"ז במקום הדחק.

אם יש מחיצה למקום הנזרע מה דינו? וכ"ז הוא בשאין מחיצה בין החצר למקום הזרעים דאם יש מחיצה אין חלק אחד שייך לחבירו כלל וא"כ חלק החצר דינו כחצר ומותר לטלטל בכולו וממנו לבית ומקום הנזרע הוא נידון לעצמו ואם חלק הנזרע הוא יותר מבית סאתים דינו ככרמלית ואסור לטלטל אף בתוכו וכ"ש להוציא ממנו לחצר או להיפך, ואם הוא רק ב"ס או פחות מותר לטלטל בכולו וכן ממנו לחצר ומחצר לו חוץ כלים ששבתו בבית אסור להוציא מן החצר לגינה ע"כ ראוי שלא לאכול או לשתות בגינה בשבת דא"א ליזהר בזה.

מים שנכנסו לקרפף המוקף לדירה האם מטלטלין הדירה? קרפף יותר מבית סאתים שהוקף לדירה ונכנסו בו מים והמים קוו וקיימי בתוך הקרפף אם ראויים לשתיית אדם וי"א אף בשראויים לכביסה וכדומה אין מטלטלין הדירה אפילו אם המקום שנתפשטו שם יותר מסאתים ואפילו נתמלא כל החצר ואפילו הם עמוקים הרבה, ואם אינם ראויים לשתייה ולי"א דוקא בשאינם ראויים לא לשתייה ולא לכביסה דינם כזרעים והוא שיהא בעמקם י' טפחים, ואם נתפשטו ברובו כולו אסור אפילו אין בהם סאתים ואם במיעוטו אם יש בהם יותר מב"ס כולו אסור, וכ"ז דוקא כשאין עמוק י"ט בשפתו וגם אין מתלקט י"ט בתוך הילוך ד"א דאם עמוק י"ט בשפתו או עכ"פ מתלקט י' בתוך הילוך ד"א כותלי המים עצמן נעשו מחיצה בין מקום המים לשאר החצר ואין אסור אלא מקום המים עצמן.

קרפף ב"ס וחצר שנפרצו זה לזה מה דינם? קרפף בית סאתים מצומצם ולא היה מוקף לדירה וחצר שנפרצה במילואה זה לזה והיה החצר רחב מהקרפף ונשארו גפופים מהצדדין וע"כ החצר מותר דלא נפרץ במילואו להקרפף ופרצת החצר לא היה יותר מ' אמות [דביותר מעשר אפילו נשארו גפופין שניהם אסורין] והקרפף אסור מפני שמקום המחיצה מייתרו ונעשה יותר על סאתים, ודוקא כשכותלי הקרפף נכנסין בתוך חלל החצר מבפנים או שהיו כותלי החצר שבצד זה ובצד זה יתירים על רוחב הקרפף ד' אמות ואם לאו אין זה נקרא נפרץ במילואו.

קרפף הנסמך על כותלי ביתו ועשה מחיצה חדשה ונפלה מה דינו? קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה והסמיך ג' כתלים בסוף כותל ביתו וכותל ביתו היה הכותל הרביעי ובו עשה פתח אלא שלא פתח הפתח רק אחר ההקפה של הכתלים דלא מהני ועשה מחיצה לפניו בפנים יותר מ' והרחיק לכה"פ מכותל הבית ג' טפחים וגם במחיצה החדשה עשה פתח

דפי ציוורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שנח סעיף י
עד סימן שסא סעיף א

ח' תמוז

■ מחזור שינה אחת ■

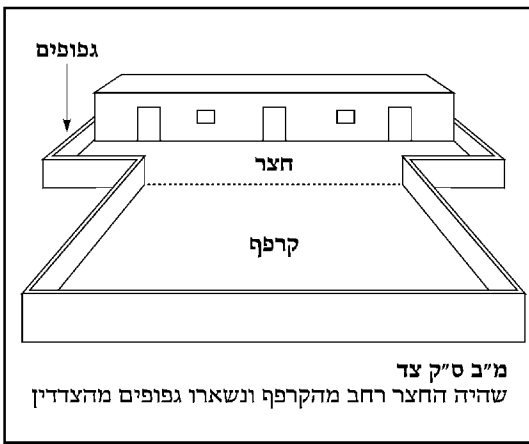
1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות

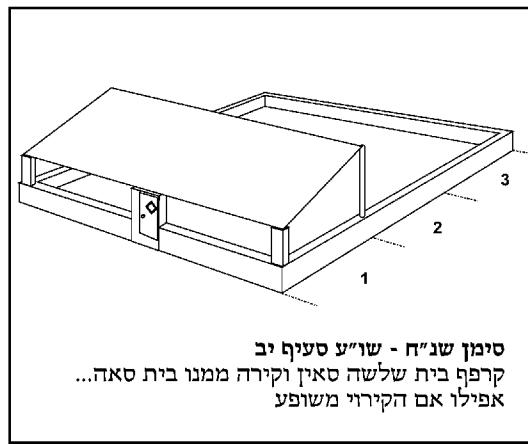
ואסור להעתיקם בלי רשות

© מהגות המפעל

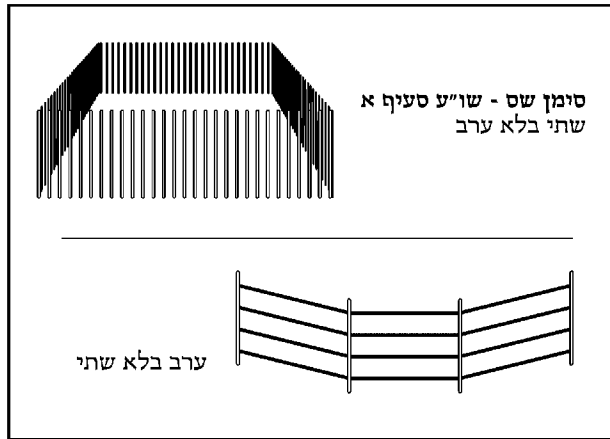
מ"ב ס"ק צד

שהיה החצר רחב מהקרפף ונשארו גפופים מהצדדין

סימן שנ"ח - שו"ע סעיף יב

קרפף בית שלשה סאין וקירה ממנו בית סאה...
אפילו אם הקירוי משופע

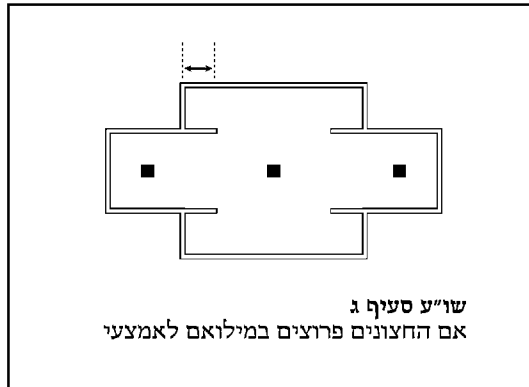
סימן שס - שו"ע סעיף א
שתי בלא ערב

ערב בלא שתי

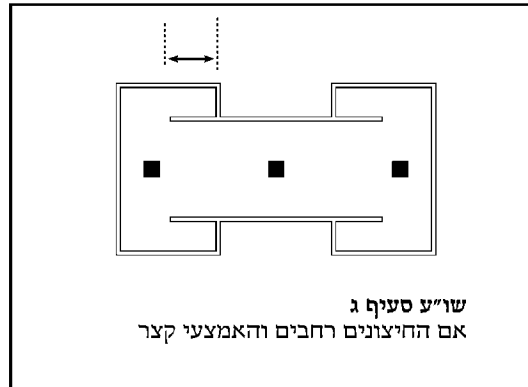
מ"ב ס"ק קא

דאם אחד מצדי הקרפף הוא כותל של בית...
אע"ג דנשארו כותלי גוואי לבית...

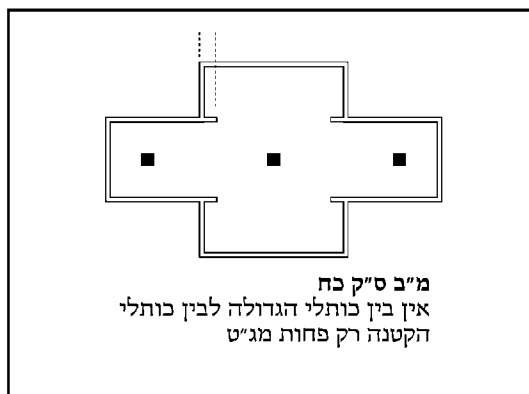
שו"ע סעיף ג

אם החצונים פרוצים במילואם לאמצעי

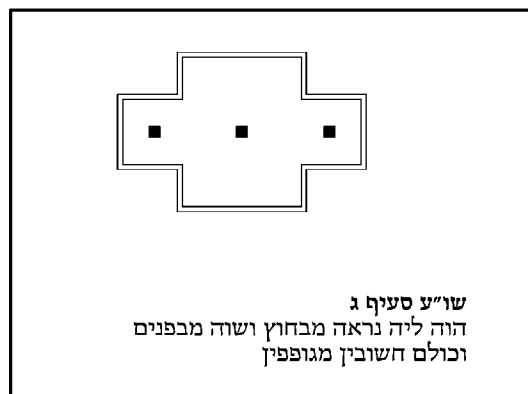
שו"ע סעיף ג

אם החיצונים רחבים והאמצעי קצר

מ"ב ס"ק כח

אין בין כותלי הגדולה לבין כותלי
הקטנה רק פחות מג"ט

שו"ע סעיף ג

הוה ליה נראה מבחוץ ושוה מבפנים
וכולם חשובין מגופפין

לומד נכבד! - הננו בזה להבהיר שהציוורים אלו נעשו כפי הבנתנו בדברי המשנה ברורה, - ואם דעת הלומד נוטה אחרת ורואה איזה שגיאה בהציוורים, - או שיש לו איזה הארה או הערה, נא שיואיל בטובו להודיענו מזה, ולזכות את הרבים,

הגהות אלו יתקבלו אך ורק ע"י הפעק"ס אם בדעת הקורא שצריכין לעשות ציור על איזה דבר במקום שלא עשינו ציור, נא להודיענו גם מזה, ואם ביכלתו לשלוח גם הציור שחושב שצריך להיות שם, - ואי"ה במהדורא הבא יוצג על מקומו בשם אומר, ויוקף לזכותו.

ציוורים אלו הם בפירוש לא לפסוק מזה הלכה למעשה, ולא נעשה רק להקל על הלומד בשעת לימודו להבין דברי המשנה ברורה, ולהלכה למעשה צריכין לעיין בפנים המשנה ברורה,

בכל הכבוד, הנהלת המפעל

מתי אמרינן דהמחיצה חוזר להתירו הראשון? וה"מ שלא היה שם מחיצה תחלה או שהיתה ונסתרה קודם שבת אבל היתה שם והסירה וחזרה ונעשית אפי' במזיד וכ"ש כשהוסרה ממילא חזרה להתירה הראשון. כגון שנים או שלשה שהקיפו במחצלאות סביבותיהם בר"ה בחול ותקנו אותם באופן שלא ינידם הרוח ועי"ז נעשית שם רה"י והבדילו גם ביניהם במחצלאות ועירבו יחד מותרים לטלטל מזה לזה אף שהמחצלת מפסיק ביניהם כיון שיכולין להשתמש זה עם זה דרך המחצלת דינו כאלו יש כותל ופתח או חלון ביניהם. נגללו המחצלאות סביבותיהן ונתבטלו המחיצות נאסרו. חזרו ונתפרסו אפי' במזיד חזרו להיתרן הראשון, וי"א דמחיצה שנעשה על ידה בשבת רה"י לא אמרינן דחזר להתירו הראשון כשנעשה במזיד רק אם בלא"ה היה אותו המקום רה"י שהיה מוקף מחיצות ועשה מחיצה באמצע שעל ידה נתחלקו הדיוורין וערכו כ"א בפני עצמה וכשנפלה אותה מחיצה נאסרו לטלטל או אם חזר ועשאה אפילו במזיד חזר להתירו הראשון כיון שבלא"ה הוא ג"כ רה"י ואינה באה רק לחלק הדיוורין, וגם כזה דוקא כשכבר היתה שם המחיצה אלא שנפלה אבל אם לא היתה שם מחיצה ועשאה בשבת אף שהוא רק לחלק דיוורין אסור.

האיך עושין מחיצת שתי או ערב? ככל עושים מחיצה בכלים ובאוכפות אף שהם עתידים לינטל אחר השבת בין של ערב לבד כגון של חבלים או של שתי לבד כגון קנים נעוצים בארץ ומותרים עד סאתים אפי' ליחיד אף בישוב וכ"ש כשהוא בבקעה ולא יותר מסאתים אפילו אם הקיף לדור ולהשתמש שם, ובלבד שלא יהא בין חבל לחבירו ובין קנה לחבירו ג"ט ויכול לעשות מחיצה של י' טפחים בדי' חבלים ואם בג' חבלים מחזיק עוביין יותר מטפח יכול לעשות מחיצה ע"י ג' חבלים כגון שמניח חבל התחתון בפחות מג' סמוך לארץ וכן ממנו לחבל השני וכן ממנו להשלישי ובצירוף עוביין יהיה י' טפחים.

האם בעלי חיים ואנשים הוי מחיצה? עושין מחיצה אפי' בבעלי חיים ובלבד שיהו כפותים מבע"י ומניחה ודוקא שיש י"ט בגובה אף כשהיא שוכבת, ואפי' באנשים שעומדים זה אצל זה בפחות מג' ואפי' כשהם מהלכים חשובים מחיצה וביניהם רה"י וכגון שהיו מוקפים מארבעה רוחות, ומחיצה גמורה היא ומועלת אפילו בר"ה, וכן הוי הפסק לענין לדבר ד"ת נגד מקום שאינו נקי, והוא שלא ידעו שהועמדו לשם מחיצה ואפילו אחת מהם יודע אפילו בדיעבד אסור ודינו כמחיצה הנעשית במזיד. ואפי' אם לא הודיעם שעושה מחיצה עתה אם קרוב הדבר שידעו כגון שעשה מהם מחיצה פעם אחת לא יעשה מהם מחיצה עוד ואפילו בשבת אחרת, ואם אדם אחר רשאי לעשות מהם מחיצה הוי ספק ויש מקילין בזה, ואפילו כפעם הראשון אם לא היה לו אנשים כדי צרכו והעמידן במקום אחד ואח"כ אמר להם שילכו והוא הולך ביניהם אסור, ואינו מותר כשהם מהלכין רק כשמהלכין מעצמן או שיש סיעה גדולה של אנשים שהולכין ואין ניכר מה שהוא הולך ביניהם.

מי אסור לידע שהאנשים הוי המחיצה? י"א שלא יעמיד אותם אדם שהוא רוצה להשתמש במחיצה זו אלא יעמיד אותם אחר שלא לדעתו אבל לאחר שכבר הועמדו לכו"ע לא איכפת כלל כמה שידע, וי"א שגם הוא בעצמו מותר להעמידם ואין קפידא רק על האנשים בעצמן שעומדין למחיצה שלא ידעו שהועמדו לזה וכן עיקר. ואין לעשות מחיצה של בני אדם רק בשעת הצורך ובשעת הדחק. ואם שכח דבר אחד בר"ה יותר עדיף להוליך שם תינוקות שיביאו הדבר בלא מחיצה מלעשות מחיצה של בני אדם ושיביאנו גדול, והוא שאין התינוק יודע שחפץ זה הוא של אביו ולהנאת עצמו הוא מתכוין אבל אם יודע שחפץ זה הוא של אביו צריך כל אדם למחות בתינוק זה שלא יביאנו וכ"ש שלא יוליכנו שמה כדי שיביאנו, וה"ה אם החפץ הוא של אדם אחר והתינוק יודע ומכירו וביאנו אליו, וכ"ז באחרים אבל אביו מצווה לחנכו ולגזור בו ולהפרישו כשרואהו מחלל שבת אפי' להנאת עצמו ואפילו באיסורי ד"ס וכ"ש שלא יוליכה שמה כדי שיביאנו אפילו אין החפץ שלו.

גג הסמוך לר"ה מהו לטלטל בו וממנו לחצר ולר"ה? גג הסמוך לר"ה בתוך י' טפחים ולמעלה מעשרה לחצר הואיל ורבים משתמשים בו אסור לבעל הגג להשתמש בו מחצרו עד שיעשה לו סולם קבוע מחצרו כשקבעו שם בין לחול בין לשבת אבל אם לפעמים מסלק ליה הרי הוא כמאן דליתא. ובגג מותר לטלטל בכלו. ואם מצד ר"ה גבוה י"ט א"צ סולם. ואם לא היה גבוה י"ט אף לצד החצר לא היה מהני סולם כלל דהוי ר"ה גמור כשרבים מכתפים עליו וכשאין מכתפים עליו הוי עכ"פ כרמלית. ואם הגג נמוך פחות מ"ט מכל צד ובתוכו עמוק י"ט כגון שחקק הקרקע בתוכו והשלימו לי"ט י"א דא"צ סולם וי"א דמדרבנן שם כרמלית ע"ג מלמעלה וצריך סולם להתירו ובפרט כשרבים מכתפין עליו אפשר דהוא ר"ה גמור עי"ז ואפילו סולם לא מהני.

חצר שנפרצה מה דין מקום הפירצה והחצר? חצר שנפרצה במילואה או ביותר מי' לר"ה מקום המחיצה נידון כצדי ר"ה שהוא כרמלית ואסור לטלטל ממקום זה לחוץ שהוא ר"ה ואם כרמלית סמוך לחצר מותר ובר"ה שלנו יש להחמיר, ובחצר עצמו אסור לטלטל כ"א בתוך ד"א וממקום המחיצה לתוך החצר מותר לטלטל בתוך ד"א. ואם נפרץ בקרן זווית אפילו בפחות מי' אסור ואם היה הפירצה פחות מאמה אין להחמיר וי"א דמג' טפחים ועד ד' צריכה שני לחיים ואם היה ד' אין לה הכשר עד שימעטנה מר'. ודוקא לענין פרצה אמרינן כן אבל אם עשה צורת פתח וכ"ש אם עשה שתי מוזות ומשקוף ממש בודאי שם פתח עליה ושרי. ואם הפרצה נעשה בשאר מקומות של הכתלים אפילו היו בשתי כתלים כל שאין בכל פרצה יותר מי' אמות שרי, ודוקא אם היה העומד מרובה על הפרוץ הא לא"ה אסור כשהפרצה הוא בשתי כתלים.

מתי אמרינן פי תקרה יורד וסתם? וכן בית שנפרץ בקרן זווית אפי' בפחות מי' ונפרץ גם הקירי עד שנשאר באלכסון אסור. אבל פרצה שאינה בקרן זווית אמרינן בה פי תקרה יורד וסתם אפילו ביותר מי' ואפילו אם היה זה ג"כ במלוא כל הכותל שלא נשאר גיפופין כלל והוא שלא יהא פי תקרה משופע ואין תקרה תחתיה. וי"א דבעינן ג"כ ברוחב הקירי ד' טפחים וכן הלכה. ואמרי' פי תקרה יורד וסתם אפי' בבי' מחיצות אם יש כאן ב' מחיצות שלימות דבוקות זו בזו והמחיצות הנסתרים נשאר עליהם הקירי שלא נסתר עמהם אבל זו כנגד זו לא.

מחיצה ע"י אילנות האם הוי מחיצה? כל מחיצה שלא נעשית לדור בתוכה אלא לצניעות או לשמור מה שיתנו בתוכה או לישב בה כדי לשמור השדות היא מחיצה לטלטל מה שבתוכה בכל תוך שטח המחיצה אם איננה יותר מב"ס אבל אינה מחיצה לעשות מה שבתוכה מוקף לדירה אם הוא יותר מב' סאתים. הילכך אילן שענפיו יורדים למטה אם אינם גבוהים ג' מן הארץ ועיקרן במקום שמחוברין לאילן הוא גבוה י' ורחב ד"ט, וה"ה אם אין גבוהין י' טפחים במקום שמחוברין לאילן אלא שבאמצע גבוהין י"ט ורחב ד"ט [דאם הוא רחב ד"ט רק במקום נמוך מזה הו"ל כרמלית] חשוב מחיצה ומותר לטלטל בכלו אפי' במקום שאין גבוה י' טפחים והוא שימלא האויר שבין הענפים בעצים או בקש ויקשור הענפים שלא ינידם הרוח. ודוקא עד בית סאתים אבל יותר מבית סאתים לא אפי' נטעו לכך כיון שאינו עשוי לדור בתוכו אלא להסתופף בצלו לשמור השדות, ואם מילא הקש לשם דירה ממש אפילו לא נטע האילן לכך אם רוב בדופן מן הקש הוי מוקף לדירה.

מחיצה שנעשית בשבת האם מתרת לטלטל? מחיצה העומדת מאליה שלא נעשית לשם מחיצה כשרה ואפילו לא סמכו עליה מע"ש. מחיצה שנעשית בשבת כשרה ואפילו לא נעשית ג"כ לשם מחיצה וה"מ שנעשית בשבת בשוגג שלא ידע שהיום שבת או שהיה שגגת מלאכה אבל במזיד היא מחיצה להחמיר לחייב הזורק מר"ה לתוכה אבל לא להתיר לטלטל בתוכה ואסור גם לכל אדם לטלטל ע"י זו המחיצה באותו שבת. ואם צוה ראוברן לשמעון לעשות מחיצה כדי לטלטל בה או שידע ששמעון עושה בשבילו והיה ניחא ליה שתעשה כדי שיוכל לטלטל בה שוב אסור לראובן לטלטל בה אף ששמעון עשאה בשגגה.

שכח דבר ברה"ר מה עדיף לשלוח בנו קמן שיביאנו או לעשות מחיצת אנשים?
Sponsored By: DollarPhone
זכות תלמוד

כל הזכויות שמורות
אוסף החינוך מיל ימות
© מהדורת התשלום

דפי ציוורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שסא סעיף א
עד סימן שסב סעיף ח

ט' תמוז

■ מחזור שנה אחת ■

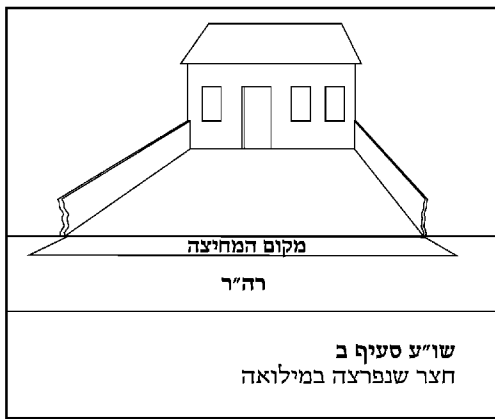
1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות

ואסור להעתיקם בלי רשות

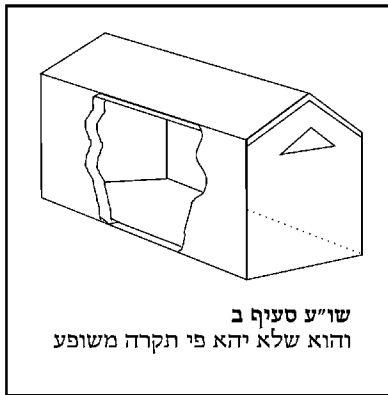
© מהדורת המפעל

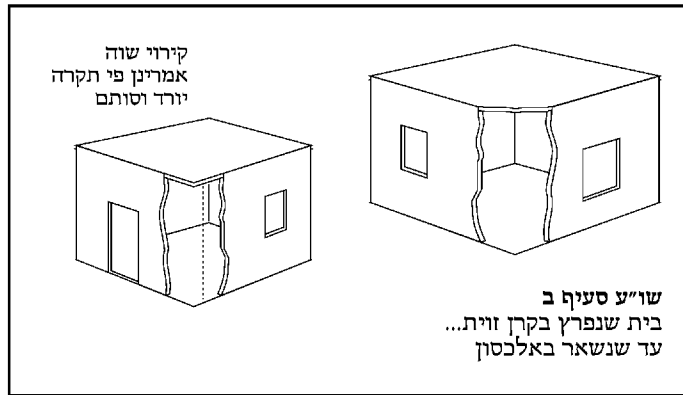
שו"ע סעיף ב
חצר שנפרצה במילואה

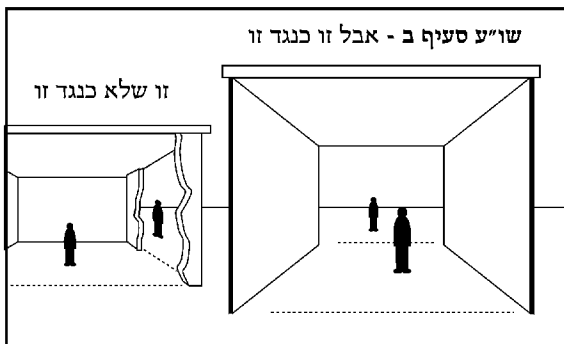
סימן שסא - שו"ע סעיף א
גג הסמוך לרשות הרבים בתוך י' טפחים...
דהיינו של צד ר"ה אינו גבוה י"ט ולצד החצר...

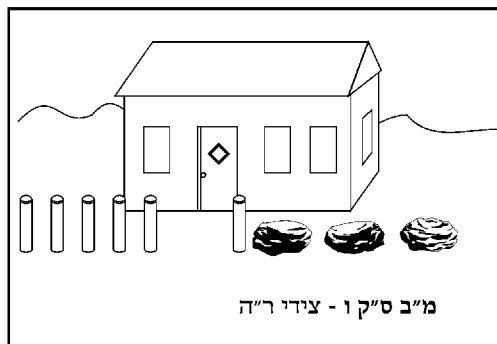
שו"ע סעיף ב
והוא שלא יהא פי תקרה משופע

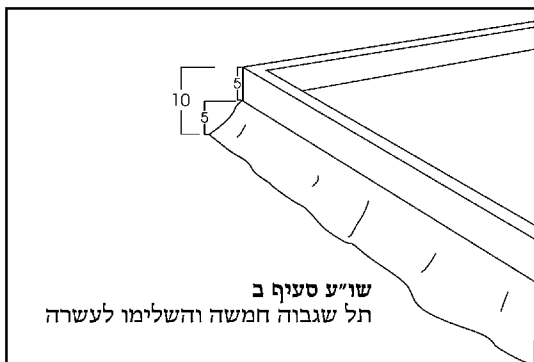
שו"ע סעיף ב
בית שנפרץ בקרן זוית...
עד שנשאר באלכסון

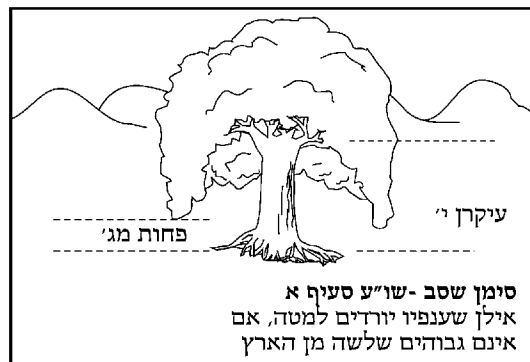
זו שלא כנגד זו

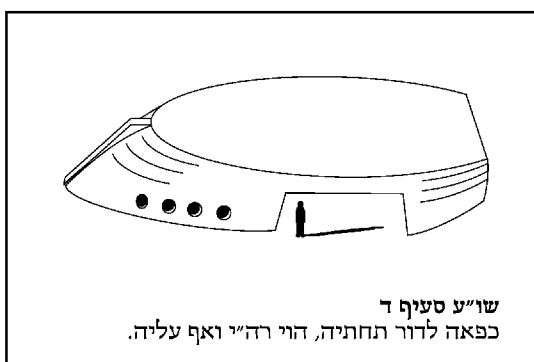
מ"ב ס"ק ו - צידי ר"ה

שו"ע סעיף ב
תל שגבוה חמשה והשלימו לעשרה

סימן שסב - שו"ע סעיף א
אילן שענפיו יורדים למטה, אם
אינם גבוהים שלשה מן הארץ

שו"ע סעיף ד
כפאה לדור תחתיה, הוי רה"י ואף עליה.

מ"ב ס"ק יא
וה"ה חריץ שעמוק ה' טפחים ועשה
על שפת החריץ מחיצה

לומד נכבד! - הננו בזה להבהיר שהציוורים אלו נעשו כפי הבנתנו בדברי המשנה ברורה, - ואם דעת הלומד נוטה אחרת ורואה איזה שגיאה בהציוורים, - או שיש לו איזה הארה או הערה, נא שיואיל בטובו להודיענו מזה, ולזכות את הרבים,

הגהות אלו יתקבלו אך ורק ע"י הפעק"ס אם בדעת הקורא שצריכין לעשות ציור על איזה דבר במקום שלא עשינו ציור, נא להודיענו גם מזה, ואם ביכלתו לשלוח גם הציור שחושב שצריך להיות שם, - ואי"ה במהדורא הבא יוצג על מקומו בשם אומרו, ויוקף לזכותו.

ציוורים אלו הם בפירוש לא לפסוק מזה הלכה למעשה, ולא נעשה רק להקל על הלומד בשעת לימודו להבין דברי המשנה ברורה, ולהלכה למעשה צריכין לעיין בפנים המשנה ברורה, בכל הכבוד, הנהלת המפעל

דבעינן שיהיה החבל ע"ג הקנים ממש. ואם הקנה שלמעלה תחוב בין קנה לקנה שנחקק קצת בקנים והקנים עודפין למעלה על גב הקנה שמונח ביניהם יש להחמיר אבל אם אין הקנים עודפין למעלה אלא שחקק רק מעט באמצעיתן להניח החבל בתוכו שיהא מונח בטוב מיקרי על גבו. וכן אם נועץ מסמר בראש הקנה וקושר בו החבל ש"ד. ואם כרך החוט סביב הקנה מן הצד עד שבכריכתו העלהו על ראשי הקנים ג"כ כשר. ואם העמיד קנה אחר תחת איזה מקום שהיה מן הצד כשר ומ"מ יש לשלוף קנה הפסול מפני הרואים.

מהו שיעור חזקת הלחי והקנים המעמידין את הצוה"פ? צריך שיהיו הקנים שבצדדים חזקים לקבל דלת כל שהוא אפילו של קש או של קנים אבל קנה שעל גבן סגי בכל שהוא ואפילו גמי מהני ומ"מ אותו גמי צריך שלא ינטל ע"י רוח, ומ"מ קיל קנה שעל גבן מקנה שבצדדים דאותן שבצדדים צריך לזוהר שלא ינידם הרוח אבל הקנה שעל גבן נהי דצריך לזוהר שלא ינטל ע"י הרוח אבל אי הרוח ינידו אין בכך כלום ויש מחמירין בזה וכשעושיין העירוב ע"י חבל צריך למתחו בחזקה כדי שלא ינידו הרוח. לחי דאי נשיב ביה זיקא לא מצי קאי לא חשיב לחי, ואפילו אין הרוח מפילו לארץ אלא מנידו, ואם הלחי למטה אינו מתנענע כגון שקבוע במסמר או שקשור היטב להכותל ואינו מתנענע עד משך גבוה י" טפחים ורק למעלה הוא מתנענע ע"י הרוח מפני רוב גובהו כשר.

הצר שנפרץ אימתי צריך תיקון? חצר שנפרץ במילואו למקום האסור לה עד י' אמות ועד בכלל נותר בפס רחב ד' טפחים שיעמידנו מצד א' במקום הפרוץ ואם ירצה לתקנו בשני צדי הפרצה די בשני פסין של שני משהויין. וה"ה לנשתייר מהם כותל רביעי בנוי כשיעור ד' טפחים במקום אחד בראש הכותל או אם נשתייר מהשני צדדים משהו מכאן ומשהו מכאן וכל זה בגובה י' טפחים וא"צ שיהיה שוה בגובה לשאר הכתלים מיהו בפחות מזה אין עליו שם מחיצה כלל. ואפילו אין בפרצה ד' טפחים כיון שהוא במילואו צריך תיקון עד שיהא בה פחות מג' וכ"ש אם הפרצה לא היה אלא פחות מג' דאין צריך שום תקון. ואפילו אם נשתייר מהכותל ב' או ג' טפחים כל שהוא מיעוט לגבי הפרוץ צריך תיקון, והיכי העומד מרובה אע"פ שאינו מחזיק ד' טפחים כל שהוא משהו יותר מהפרוץ סגי. ואם יש בפרצה יותר מ' אמות אפילו אינה במילואו צריך לתקנה בצורת פתח ואפילו העומד מרובה על הפרוץ ג"כ אסור, וצוה"פ מהני אפילו כשהוא במילואו.

נפרץ רק צד רביעי במה נתקן? מבוי שיש לו ג' מחיצות ופרוץ בצד רביעי התיירו בלחי שעביו ורחבו כל שהוא אפילו פחות מאצבע שיעמידנו בפתח המבוי ויהיה גבהו י"ט מרווחים ולא מצומצמים, ודוקא כשאין רחב פתחו יותר מ' אמות, וי"ט מהני אפילו למבוי שגבוה כ' אמה. ומכל דבר שיעשונו כשר אפילו מבעלי חיים ואפילו קשר שם אדם ולא הודיעו שהעמידו לשם לחי הוא לחי, ויש מחמירין אפילו בהודיעו שמא ישכח וילך משם.

כמה רחוק רשאי הלחי להיות מהכותל? צריך שלא יהא הלחי רחוק מן הכותל ג' טפחים, ואם הלחי היה רחב יותר מג"ט כשר אף שהלחי היה רחוק ג"ט מן הכותל, וי"א דבכל גוונין צריך להיות הלחי בתוך ג"ט לכותל ויש להחמיר. והיכי שקובע צוה"פ למבוי א"צ לדקדק שיהא בתוך ג"ט לכותל וי"א דאין חילוק בין צוה"פ ללחי לענין זה ובשעת הדחק יש להקל. ואם יש ד' טפחים בין צוה"פ להכותל י"א דצריך להעמיד לחי אצל הכותל וצ"ע ולכתחלה נכון להחמיר אפילו ברחוק ג' טפחים מן הכותל.

כמה שיעור פירצה המבטל המחיצות? פרוץ מרובה על העומד אפי' שתי מחיצות שלמות [וגם הדופן שבה הלחי או הצוה"פ עשויה כדין] ובמחיצה השלישית היה הפרוץ מרובה אסור ואפילו כנגד העומד נחשב כפרוץ, אבל כשעומד מרובה מותר, וי"א שאפילו העומד אינו מרובה מצ"א רק משני הצדדים מצטרפים אהדדי ומתבטל הפרוץ לגביה ואפילו אם העומד גופא שבשני הצדדים אינו במילואו אלא יש בכל אחד ג"כ פרצה אלא שהעומד רבה עליו מותר. ואם כל פרצה מהם פחותה מג' טפחים מותר בכ"א, ואפילו אם בלא זה היה שם פרצה גדולה כגון שמחזיק שטח אותו הרוח י"א אמה והיה שם פרצה של ה' אמות במקום אחד וכו' אמות הנותרים היה בכלולן פרצות קטנות של פחות פחות מג"ט חשבינן אותן הפרצות כאלו הן סתומות ונמצא שהעומד מרובה.

כמה גובה צריך שיהא המחיצה מתחתיתו עד סופו? פרוץ כעומד אפילו כנגד הפרוץ מותר לטלטל בין בשתי בין בערב ובלבד שלא יהא במקום א' פרוץ יותר מ' ואפילו העומד מרובה על הפרוץ אבל עד י' אמות ועד בכלל מותר מפני שהיא כפתח. וכל מחיצה צריך שלא יהיה בתחתיתו חלל ג' טפחים [דאם היה בו חלל ג"ט אפילו למעלה עשה הז' טפחים בלא שום חלל או שהיה למעלה י"ט שלמים ג"כ לא מהנין] וכן אם המחיצה היה למטה גובה ו' טפחים והרחיק ג' טפחים שלמים והעמיד למעלה עוד פס והשלימו ל"ט ג"כ לא מהני אף שהעומד מרובה על הפרוץ וכן אם עשה למטה בתחתיתו ג"ט וכן למעלה ג"ט ובאמצע נשאר רוחב ד"ט חלל אף שבס"ה יש עומד של ו' טפחים ומרובה הוא על החלל שבינתיים לא הוי מחיצה, אבל אם עשה למעלה ד' טפחים ובתחתיתו ג' טפחים ובאמצע נשאר ג"ט חלל בזה לא אמרינן דהאיריין מבטלי ליה להד"ט עומד שלמעלה.

האם צוה"פ מהני לפירצה יותר מ' מי? אם עשה צורת פתח אפי' לפרצה יתירה מעשר מותר ואפילו כשכל הד' רוחות היה בהן פרצות כאלו. ואפי' לא נעץ אלא ד' קונדיסין בד' רוחות ועשה צורת פתח על גביהן מותר לטלטל בתוכן. וה"מ בחצר ומבוי שיש בהם דיורין שנפלו כותליה ועשה שם קונדיסין בצורת פתחים אבל בבקעה לא מהני בשביל הרוחות על ידי צורת פתח, לאפוקי אם היה ההיקף כתיקונו אלא שיש בה פרצות יותר מ' מהני צורת הפתח אפילו בבקעה בד' רוחותיה אפילו אם היה הפרוץ מרובה על העומד. ולהרמב"ם אין צורת הפתח מועיל לפרצה יותר מ' אלא אם כן עומד מרובה על הפרוץ ונכון לחוש לדבריו, אבל בי' מועיל אפילו פרוץ מרובה על העומד ואפילו בבקעה ואפי' כל הד' רוחות ע"י צורת הפתח, ופעמים מועיל אפילו בפרצה יותר מ' כגון ברוח שלישי של מבוי מהני צורת הפתח ואפילו לדופן כולו כשהוא מפולש כיון ששתי דפנות שלימות.

האיך מחברין קנה העליון לשני הקנים המעמידין אותו? מהו צורת פתח קנה מכאן וקנה מכאן וקנה או חבל על גביהן, אפילו אחד גבוה מחבירו הרבה והקנה העליון מונח בשיפוע, ואפי' אינו נוגע בהן אלא שיש ביניהם כמה אמות ובלבד שיהא גובה הקנים שמכאן ומכאן י"ט ויהיו מכוונים כנגד קנה העליון ולא מרוחק ממנו אפילו כל שהוא פסול, ואם שני הקנים שלמטה אינם מכוונים זה כנגד זה צריך לצמצם שקנה עליון שעל גבן יהיה ג"כ באלכסון מכוון נגד שני הקנים שתחתיו. ואם חיבר הקנה העליון לשני הקנים או לא' מהן מן הצד לא מהני, ואפילו אם עשאו בגובה הקנה בשוה עם הקנה ממש שאין הקנה העומד בולט למעלה מן החבל פסול

הגב בענינו... מצוי בהרי הקיץ שקנה א' של העירוב הוא בתחתית ההר וקנה הב' על ההר האם מותר למשוך החבל באלכסון?   כל הזכויות שמורות וחסון להתייעץ מיל ויחוד עם משנה ברורה © מהמחלקת הוצאה

דפי צעודים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שסב סעיף ה
עד סימן שסג סעיף ז

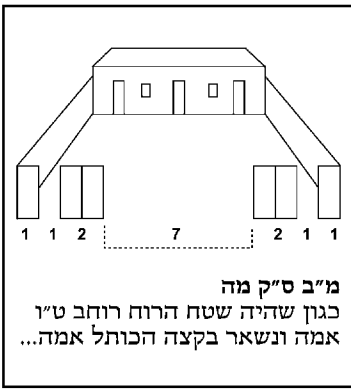
י' תמוז

■ מחזור שינה אחת ■

1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
מהגות המספל ©

מ"ב ס"ק מה
כגון שהיה שטח הרוח רוחב ט"ו
אמה ונשאר בקצה הכותל אמה...

מ"ב ס"ק מה
שאפילו העומד אינו מרובה
מצ"א רק משני הצדדים

מ"ב ס"ק מה
אפי' שתי מחיצות שלמות...
ובמחיצה הג' היה הפרוץ מרובה

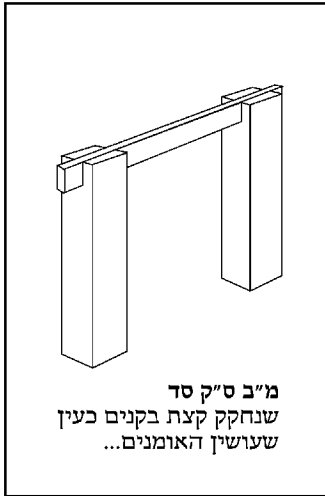
מ"ב ס"ק נ
וכן אם עשה למטה בתחתיתו
ג"ט וכן למעלה ג"ט...

מ"ב ס"ק נ
וכן אם המחיצה היה למטה גובה
ששה טפחים...

מ"ב ס"ק מו
כגון שמחזיק שטח אותו הרוח
י"א אמה...

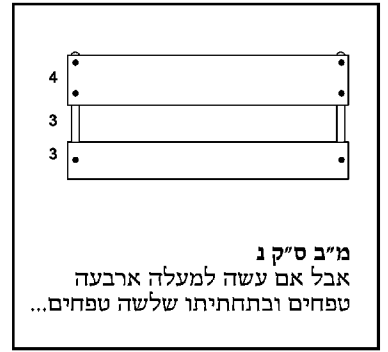
מ"ב ס"ק סד
שנחלק קצת בקנים כעין
שעושין האומנים...

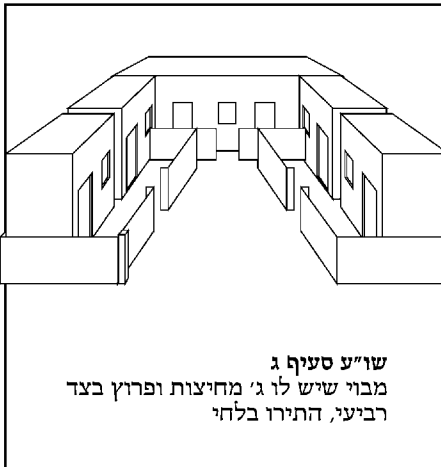
מ"ב ס"ק סד
א' שלא נתן העליון על ב' הקנים...
חברו להם מן הצד
ב' עשאו בגובה הקנה בשוה עם
הקנה ממש שאין הקנה העומד
בולט למעלה

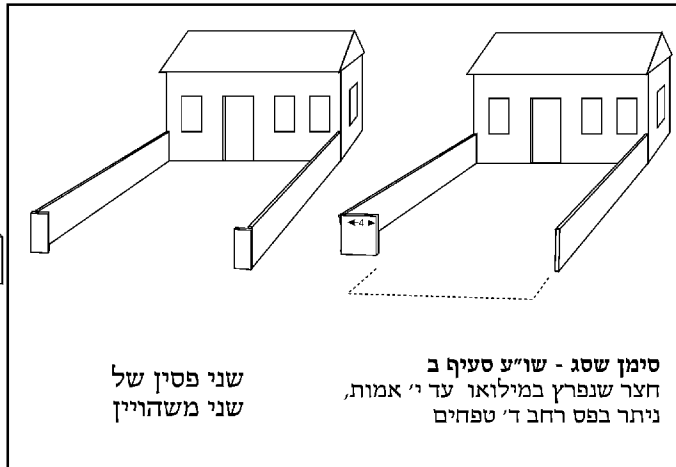
שו"ע סעיף יא
מהו צורת פתח, קנה
מכאן וקנה מכאן וקנה על
גביהן, אפי' אינו נוגע בהן
ויהיו מכוונים כנגד קנה העליון

מ"ב ס"ק נ
אבל אם עשה למעלה ארבעה
טפחים ובתחתיתו שלשה טפחים...

שו"ע סעיף ג
מבוי שיש לו ג' מחיצות ופרוץ בצד
רביעי, התיירו בלחי

**שני פסין של
שני משהויין**

סימן שסג - שו"ע סעיף ב
חצר שנפרץ במילואו עד י' אמות,
יותר בפס רחב ד' טפחים

מב ס"ק סד
וכן אם נועץ מסמר בראש הקנה
וקושר בו החבל שפיר דמי

מבחוץ והניח הקורה עליהן כשר מטעם לחי. וצריך שיניחנה כדי להתיר המבוי אבל אם לא נעשית לשם כך אפילו סמכו עליה מער"ש ואפילו היה הקורה רחבה ד' טפחים פסול.

קורה מעצי אשרה מה דינו? קורה זו שאמרנו צריכה שיעור ולפיכך אם עשאה מעצי אשרה שעבדה ישראל או אפילו של עכו"ם וקצצה ישראל [דאי קצצה עכו"ם נתבטלה ממילא] ונטלה לזכות בה פסולה, אבל אם לא נטל הישראל לזכות בה הו"ל עכו"ם של נכרי דיש לה ביטול וכיון דיש לה ביטול לא אמרינן ביה כתותי מכתת אפילו קודם שנתבטל. וה"ה לכל דבר שצריך שיעור כגון פס של ד' טפחים בצד א' או טפח מכאן וטפח מכאן.

כמה רחב ועב צריך שיהא הקורה? שיעור הקורה רחבה טפח ואף שצריכה שיעור לקבל עליה אריח שהוא רחב טפח ומחצה יוכל לחבר כרביע טפח ממנו בטיט ככאן ורביע טפח ממנו בכאן, ועביה כל שהוא רק שתהא חזקה כדי לקבל אריחיים שכל אחד מהם מחזקת בארכו ג' טפחים וברחבו טפח ומחצה שוכבים עליה בכל ארכה כשיעור רוחב פתח אותו המבוי, ומ"מ אם היה רוחב פתח המבוי י"א אמות א"צ שתהא ראויה לקבל אריחיים לכל ארכה ממש אלא דיה אם תקבל אריחיים באורך ט' אמות ושני משוויין שהן י"ה אריחיים לאורכן כדי שלא תגיע פחות מג' טפחים לכותל זה ופחות מג"ט לכותל זה.

קורה עקומה מה דינו? היתה עקומה ועקמימותה נוטה חוץ למבוי או למעלה מד' או למטה מ' רואין כל שאלו ינטל העקמימות ואין בין זה לזה ג' כשרה ואם לאו פסולה, ודוקא שקצת קורה העמוקה הוא חוץ לשיעור הכשר מבוי אבל אם היא כולה בתוך המבוי כד"ן אפילו אם העיקום הוא הרבה יותר מג' טפחים כשרה.

אינה נוגעת בכתלים מה דינו? היתה יוצאה מכותל זה ואינה נוגעת בכותל זה כגון שסמכה על עמודים אם אין ביניהם ג' כשרה, ואפילו מרוחקת משני הכתלים כה"ג כגון שנעץ עץ באמצע המבוי והניח קורה עליה אמרינן לבדו משני רוחות, יש ביניהם ג' פסולה אלא יביא קורה אחרת או יראה למלא הריחוק ההוא בחתיכת קורה.

שתי קורות ואין בכל אחת כשיעור מה דינו? אפילו אם לא היו שתי הקורות שאין בכל אחת לקבל אריח עומדות בשוה אלא היתה אחת למעלה ואחת למטה רואים את העליונה כאלו היא למטה או את התחתונה כאלו היא למעלה ובלבד שלא תהא העליונה למעלה מכ' ולא תחתונה למטה מ'. ולא יהי' ביניהם ג' טפחים לא בגובה ולא במשך כשוראין אותה שירדה זו ועלתה זו מכוונת עד שיעשו זו בצד זו. ואם היא למעלה מכ' אז אפילו התחתונה סמוכה לה בתוך ג' טפחים לא אמרינן כאלו היא למטה מכ' וכן אם התחתונה למטה מ' והעליונה סמוכה לה בתוך ג"ט לא אמרינן רואין את התחתונה כאלו היתה עומדת בשוה עם העליונה. ויש פוסלים אפילו אם גבוהות טפח אחד מחבירו ואפילו אם עומדות בשוה ממש דבעינן דוקא שיהא סמוכות אחד לחבירו לא יותר מטפח ויש להחמיר כדעה זו.

פריס מחצלת על הקורה מה דינו? פריס על הקורה מחצלת וגם קשרה לכותל שלא תנידה הרוח כדי שיהיה עליה שם מחיצה ואינה נוגעת עד הקרקע אם גבוהה מהארץ ג"ט פסולה אפילו אם המחצלת בעצמה גבוהה י'. אבל אם הניח קורה רחבה י"ט ונמשכת קצת למטה מ' כשרה, ואם היה נכנס קצת מרוחב הקורה בתוך האויר של י"ט התחתונים פסולה.

איזה דברים כשרים ללחי? להי אפילו שברים ושברי שברים מדובקים כשרים בו ובלבד שיוכל לעמוד ברוח מצויה ולאפוקי קורה דבעינן דוקא שתהיה חזקה כדי לקבל אריח. וה"ה אבנים היוצאים מן הכותל ומובדלים זו מזו פחות מג"ט הוי לחי ממש והוא שיהא בין כולן גבוה י' טפחים. ועושין לחי מסיד טחוי בכותל, וה"ה לענין צוה"פ דבעינן שיעשה לחיים מכאן ומכאן אם ירא שיפילם הרוח מותר לעשותן ע"י סיד מחוי בכותל מכאן ומכאן והקנה שלמעלה יהיה מכוון על גביהן, ובלבד שיזהר שלא יתמחה יותר מג' לארץ ואפילו נמחה רק שלש בצמצום, ואז לא מהני שוב לא ללחי ולא לצוה"פ. ומ"מ בעינן שיהי בו ממשות קצת עכ"פ כחוט אבל מראה סיד לבד או רושם בנתר או שאר צבע לא מהני.

היכן צריך שיראה בליטת הלחי? בין שנראית בליטת הלחי לעומדים בתוך המבוי ואינה נראית לעומדים בחוץ כגון שהעמיד הלחי רחבו לצד ארכו של מבוי ולא משך קצה רחבו קימעה כלפי חוץ אלא השהו חדרו החיצון לעובי כותל המבוי ודומה כמי שמוסיף על עובי הכותל ואינו נראה מבחוץ כלחי אבל חדרו הפנימי נראה לעומדים שם בפנים, בין שנראית לעומדים בחוץ נגד חלל המבוי ואינה נראית לעומדים בפנים כגון שנתן כל הלחי לחוץ המבוי וחדרו הפנימי עומד אצל עובי הכותל אבל לא העמידו בשוה לשפת עובי הכותל של צד תוך המבוי [דא"כ לא היה נראה כלחי אלא כמוסיף על הכותל אף להעומדים בר"ה] אלא הרחיקו מזוית עובי הכותל של צד פנים והעמידו לשפת עובי של צד אחורי המבוי כשר.

לחי שנזדמן מאליו מה דינו? אפילו לא עשאו לשם לחי אלא שנזדמן לו שם מאליו כגון שיעצא בליטה מכותל המבוי בראשו בשיעור משך גבוה י"ט או שהועמד שם לאיזה ענין ואפילו לא קבעו הוא בעצמו אלא מעולם הוא שם כשר ובלבד שישמכו עליו מע"ש אבל לא סמכו עליו מער"ש כגון שהיה שם לחי אחר ונפל בשבת ובאים עכשיו לסמוך על זה לא. אבל לא היה שם לחי אחר מער"ש כאלו סמכו עליו דמי אע"פ שלא סמכו עליו בפירוש, אכן אם בפירוש לא סמכו עליו כגון שלא טלטלו בשבת שעברה ע"י לחי זו ולא היה שם לחי אחר אינו מועיל לשבת הבאה עד שישמכו עליו מע"ש בפירוש.

לחי העומד בשוה עם הכותל מה דינו? לחי המושך עם דפנו של מבוי לאורך המבוי שהעמיד חדרו כנגד עובי הכותל דשוה מבפנים ונראה מבחוץ שאין חדרו של לחי מכסה כל עובי הדופן פחות מד' אמות אלא קצר ממנו ונמשך להלאה לצד אחורי המבוי נידון משום לחי ומותר להשתמש בכל המבוי עד חדרו הפנימי של הלחי ולא יותר. יש בו ד' אמות נידון משום מבוי ואסור להשתמש בכל המבוי אפילו הועמד לשם לחי כיון דהעמידו לארכו ומחזי כמוסיף עוד על הכותל. וכן מבוי שעשה לאורך המבוי לפנים לחיים קטנים הרבה רצופים בפחות מג"ט זה אצל זה במשך ד' אמות אינו נותר המבוי בזה דחשובים כולם כלחי אחד שמחזיק ד' אמות ברחבו ויוצא מתורת לחי ונחשב ככותל ואין לחי למבוי זה. ומ"מ אם הלחי הראשון שעומד בקצה המבוי אינו עומד בשוה עם קצה המבוי אלא נמשך קצת מן המבוי ולפנים נידון משום לחי.

האיך מניחין קורה במקום לחי? עוד יש הכשר אחר למבוי הפרוץ ברוח רביעית בקורה שיניחנה בקצה המבוי. וצריך שיניחנה על כותלי המבוי אבל אם נעץ שתי יתדות אצל המבוי בחוץ אפילו בסמוך לו שהיתדות היו קצרות מאוד וממילא כשהניח הקורה עליהם היה סמוך להכתלים בלא שום הפסק ביניהם פסול. ודוקא קורה אבל לחי לא בעינן תוך חללו של מבוי אלא אפילו חוץ לחלל המבוי. ואם נעץ שתי יתדות בקרקע סמוך לכותלי המבוי מזה ומזה

האם מותר לקשור חוטי העירוב לעמוד של גדר החצר? **הגב** בענינו... **הלכות דיומא** כל הזכויות שמורות ואתר האינטרנט של ישיבת פתח תקוה © המחלקת המשפטית

Sponsored By: **DollarPhone** **זכות תלמוד**

דפי שעורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שסג סעיף ז
עד סימן שסג סעיף כו

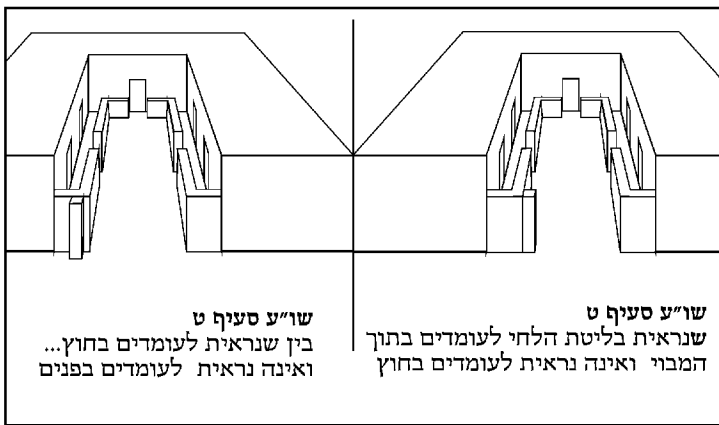
י"א תמוז

■ מחזור שינה אחת ■

1800 466-7593

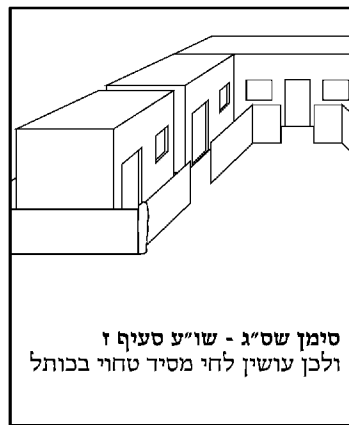
www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגות המספל

שו"ע סעיף ט
בין שנראית לעומדים בחוץ...
ואינה נראית לעומדים בפנים

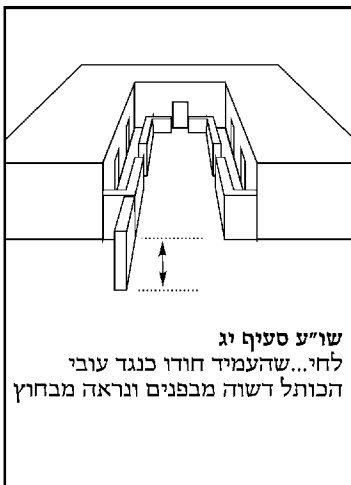
שו"ע סעיף ט
שנראית בליטת הלחי לעומדים בתוך
המבוי ואינה נראית לעומדים בחוץ

סימן שס"ג - שו"ע סעיף ז
ולכן עושין לחי מסיד טחוי בכותל

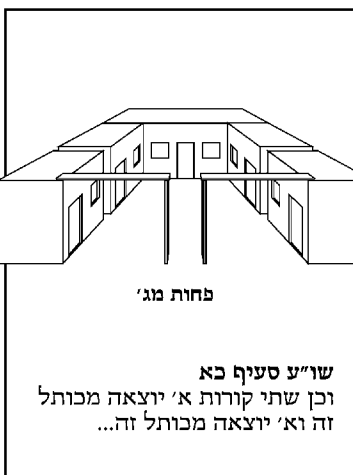
מ"ב ס"ק מז
וכן מבוי שעשה לאורך המבוי
לפנים לחיים קטנים הרבה

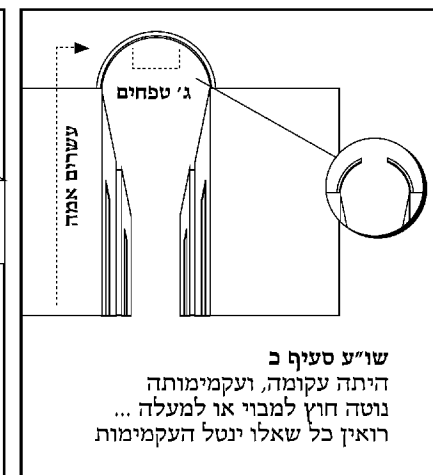
שו"ע סעיף יג
לחי...שהעמיד חודו כנגד עובי
הכותל דשוה מבפנים ונראה מבחוץ

שו"ע סעיף יב
וצריך לחי אחר להתירו

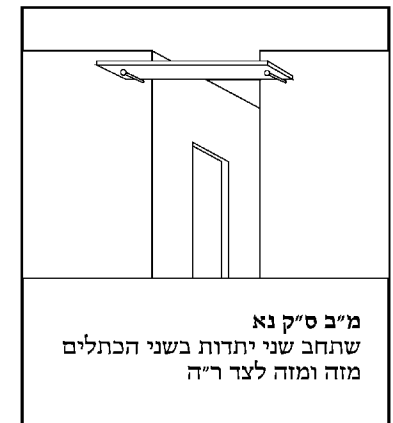
שו"ע סעיף כא
וכן שתי יתדות א' יוצאה מכותל
זה וא' יוצאה מכותל זה...

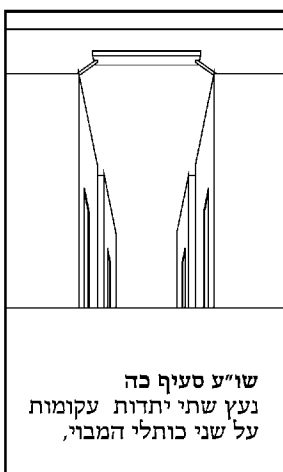
שו"ע סעיף כ
היתה עקומה, ועקמימותה
נוטה חוץ למבוי או למעלה...
רואין כל שאלו ינטל העקמימות

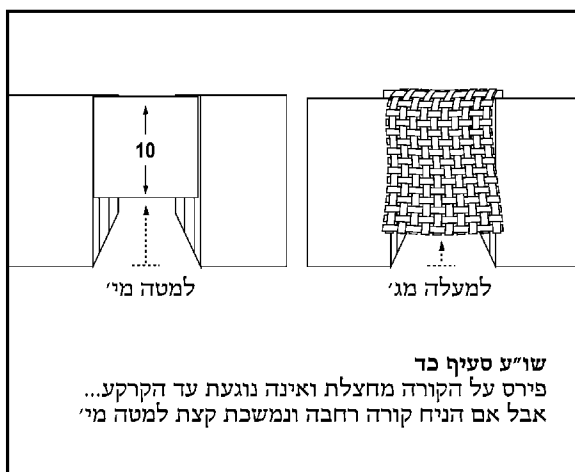
שו"ע סעיף יט
הקורה עגולה, צריך
שיהיה בהקיפה ג' טפחים
שאו יש ברחבה טפח

מ"ב ס"ק נא
שתחב שני יתדות בשני הכתלים
מוזה ומזה לצד ר"ה

שו"ע סעיף כה
נעץ שתי יתדות עקומות
על שני כותלי המבוי,

שו"ע סעיף כד
פירס על הקורה מחצלת ואינה נוגעת עד הקרקע...
אבל אם הניח קורה רחבה ונמשכת קצת למטה מ"י

שו"ע סעיף כג
היתה אחת למעלה
ואחת למטה...

שו"ע סעיף כב
אם יש בשתייהן כדי לקבל אריח
לרחבו, דהיינו טפח

מהכותל חיפופים פחות פחות מג"ט עד פחות מג"ט סמוך לארץ יש לסמוך עליהם מע"ש לשם קנים של צוה"פ ובלבד שיהיו מגולים למעלה תחת החבל ויש מחמירין בחיפופים כאלה שאינם עשויים דרך מזוזת הפתח ולא חשיב פתח. אם מעמיד הקנים בתוך הבית או בתוך גדר המוקף מדי רוחותיו לאו כלום הוא ואפילו אם קנה אחד העמיד שם ג"כ לא מהני.

האם צריך לקשור החבל דוקא בהקנים? כיון שהקנים שלמטה גבוהין י' טפחים אי"צ עוד קנים למעלה לקשור החבל בהן אלא יכול לקשור החבל נגדן אפילו בגג למעלה מזה ומוזה. והא דאין לקשור הקנה של מעלה או החבל מן הצד של הקנים רק למעלה על גביהן הכא כשקשור החבל למעלה על הגג באיזה קנה לא שייך לדקדק באופן הקשירה אם ע"ג או מצדו כל שהקנים שלמטה מכוננים תחת החבל כשר. אם יש גג שמפסיק בין גובה החבל להקנים שלמטה לא הוי צו"ה בזה וצריך שיפתח נקב גדול בגג למעלה נגד הקנים בענין שיהיו הקנים מכוננים תחת החבל בלי הפסק.

מבוי קצרה האם צריך תיקון? מבוי שאין ברחבו ג"ט אינו צריך שום תיקון שהוא כסתום וי"א דכל שאין בו ד"ט אין צריך שום תיקון. ואם אין בפתחו רוחב ג' או ד' א"צ תיקון אע"פ שבתוכו רחב הרבה. ואף אם נחמיר כרעה ראשונה דהיא שרחב ג' צריך תיקון היינו דוקא היכא שמכפנים היה עכ"פ רחב ד' אלא שמתקצר בפתחו אבל היכי שבכולו אינו רחב ד' בודאי יש להקל.

שפת הים האם הוי מחיצה כשירה? מבוי שצדו אחד כלה לים שעמוק י"ט בשפתו וצדו אחר כלה לאשפה של רבים שגבוה י"ט מן הקרקע אין צריך כלום שאשפה של רבים אינה עשויה להתפנות [אבל אשפה יחיד אע"ג דהשתא גבוה י"ט אסור], וי"א דדוקא במקום שאין הספינות עוברות שם לנמל דאל"ה אתו רבים ומבטלי מחיצתא וי"א דאפילו כשהספינות עוברות שם לא נתבטל שם מחיצה משפת הים [וכשראש אחד מן המבוי כלה לנהר ויש גשר עליו שמהלכין בו רבים לעבר השני מתבטל המחיצה וצריך לעשות צורת הפתח במקום הגשר]. וכ"ו דוקא כששפת הים או הנהר היה עמוק י' טפחים אבל אם שפת הים והנהר משופע והולך עם כשהולך השיפוע ד' אמות עדיין אינו גבוה י' טפחים אינה מחיצה. ואין חוששין שמה יעלה הים שירטון. וי"א דחיישין שמה יעלה שירטון ואין כאן מחיצה וע"כ צריך תיקון כשאר מבוי הפרוץ ברוח רביעית בצורת הפתח או בלחי או בקורה [וכ"ו כשאין מדרון אלא במקום המים בלבד אבל אם יש על שפתו מדרון המתלקט י"ט מתוך ד"א נחשב למחיצה בכל ענין] ויש להחמיר כדעה זו.

שפת הנהרות האם הוי מחיצה כשירה? ודוקא בימים אבל בנהרות לא חיישין שיעלה שירטון ונחשב שפת הנהר למחיצה כשיש בגובהו י"ט [אכן הנהרות שדרכן להתייבש בקיץ וכשמתיבשין אין במדרון שלהם גבוה י"ט מתוך ד"א יש לאסור בלא תיקון אפילו כשלא נתייבש] ועכ"פ בעינן שיהא הנהר סמוך ממש לראש המבוי אבל אם הוא רחוק מהבתים יותר מ' אמות צריך תיקון, ואם נקרשין בימות הגשמים בטלה או המחיצה ואסור לטלטל וי"א דלא נתבטל המחיצה ע"י הקרישה. ואם שפת הנהר גבוה ומתלקט י"ט מתוך ד"א עד מקום הקרישה יש להקל. עיר שמוקף סביבה חריץ שעמוק י"ט ורחבה ד' טפחים הוי כמוקף חומה סביבה וא"צ שום תיקון ואם יש גשר ע"ג החריץ שהולכין דרך שם למבואות העיר צריך לעשות שם תיקון.

מבוי שצד א' ארוך מחבירו מה דינו? מבוי שצדו א' ארוך וא' קצר ונמשך כותלו לר"ה יותר מכותל השני אפי' אין צד הארוך עורף על הקצר ד' אמות או אפילו פחות מזה אינו מגיה הקורה אלא כנגד הקצר ולא באלכסון אבל אם ירצה יעשה שם צורת פתח באלכסון וישתמש בקצר כנגד קצר ובארוך כנגד הארוך ואפילו היה רחב פתח המבוי יותר מ' אמות, אבל אם יעמיד לחי אחד אצל הארוך ולחי אחד אצל הקצר אינן מועילים להשתמש באלכסון ואפילו לא היה האלכסון יותר מ' אמות ואינו מותר להשתמש אלא נגד הלחי שעומד בצד הקצר שהוא מתיר רק נכחו ביושר. אמנם זהו דוקא במבוי שמותר בלחי אחד אבל בחצר שצריך שני פסין או במבואות שלנו שיש להן דין הצרות אפילו עד מקום הקצר ג"כ אינו מותר להשתמש וע"כ צריך ליהדר במקום שמעמיד שני לחיים שיעמידם בשוה זה נגד זה ולא באלכסון, ובצורת הפתח מהני אפילו באלכסון. צוה"פ מהני אפילו היה צד אחד עורף על חבירו ד' אמות ויותר. ותוך המבוי יכול להניח הקורה באלכסון ומשתמש בקצר כנגד הקצר ובארוך כנגד הארוך ודוקא אם באלכסון אינו יותר מ' אמות דאל"ה אסור.

כאיזה רוחב וגובה נותר מבוי בלחי וקורה? הא דמבוי נותר בלחי או קורה דוקא כשאינו נמוך פחות מ' מ' מרווחים ולא יהא רחבו יותר מ' אמות מצומצמות, ושיעור מרווחים יותר על מצומצמות הוא חצי אצבע לאמה, ושיהא ארכו ד' אמות מרווחות [ויתוסף על ד"א שני אצבעות] או יותר אבל אם חסר א' מכל אלו אין לו תקנה אלא בצורת פתח אפילו היה נמוך פחות מ' מ' ג"כ מהני צוה"פ וכן ברחב מ' אמות או שלא היה ארכו ד"א, וי"א דאם היה חלל המבוי נמוך פחות מ' מ' לא מהני צורת הפתח, אכן אם חלל המבוי היה גבוה י"ט ורק במקום פתח המבוי היה נמוך מ' בזה מהני צוה"פ והוא שהיו הקנים גבוהין י"ט. ואם לא היה ארכו ד"א י"א דדינו בחצר וע"כ נותר ג"כ כפס ד' מצד אחד או שני פסין של משהויין משני הצדדין.

היה חללו גבוה יותר מכ' מה יעשה? אם היה בגובה חללו יותר מכ' אמה מצומצמות אינו נותר בקורה אבל נותר הוא בלחי ואם רוצה להכשירו בקורה צריך שיעשה בה ציור וכיור שעל ידי כך מסתכלים בה, אבל אם גובה חללה של המבוי עד הקורה אינו אלא כ' מצומצמות אע"פ שהקורה היא למעלה מכ' כשרה. ואם היה גבוה יותר מכ' ובנה בנין תחת הקורה למעט מכ' די בבנין רחב טפח כרוחב הקורה או עפר כשיעור זה וצריך ליהדר כשנדרס ברגלים שלא יתמעט מכשיעור ברחבו וגובהו, וה"ה דיכול להשפיל את הקורה גופא ולהניחה בתוך חלל המבוי על יתדות היוצאים מן הכתלים למטה מכ'. אבל אם אינו גבוה י' וחוקק בו להשלימו ל' צריך לחוק ד' אמות לתוך המבוי על פני כל רחבו דאם ישאר הפסק בין החקיקה ובין הכתלים לא יוכלו הכתלים להטרף להן, אכן אם ההפסק בין החקיקה ובין הכתלים הוא רק פחות מג' טפחים מהני, ואם חקק בפחות מזה צריך דוקא פס ד' או שני פסין שני משהויין.

כמה בתים וחצירים צריך שיהא במבוי? אין מבוי נותר בלחי או קורה עד שיהיו פתוחים לתוכו שני חצרות ולכל חצר שני בתים, ויש חולקים בזה וה"ה בבתיים הפתוחים זה לזה ונקטינן לקולא, ושיהיו דוירים אוכלים בכל בית ואפי' היה הבית א' לאב והב' לבן אע"פ שהבן מקבל פרס משלחן אביו ואוכל בביתו הרי הם ידוניים כשנים לאפקי אם דרך אכילתו בבית האב, עוד צריך שיהא ארכו יותר על רחבו אפילו משהו [וארכו מקרי דרך כניסתו למבוי ומה שאינו דרך כניסתו מקרי רוחב]. ואם חסר א' מאלו או כשלא היה אורך המבוי ד"א אינו נותר אלא כפס ד' או שני פסין שני משהויין או צורת פתח ומהני אפילו ברחב מ'.

האם צריך כהיום צורה"פ? י"א דנהגין האידיא לתקן כל המבואות בין סתום מצד אחד בין מפולש משני הצדדין בין רחב עד י' אמות בין יותר מ' אמות כצוה"פ דכל המבואות שלנו יש להם דין חצרות, ולצד השני של מבוי אם אין רחב יותר מ' אמות י"א דשם סגי עכ"פ בשני לחיים משני הצדדים ולא בעי צוה"פ וי"א דמצד המנהג יש לעשות בכל צד צוה"פ, וצריך לכתחלה ליהדר בזה אך במקום הדחק שנפסק החבל שע"ג הלחיים בשבת או כל כה"ג יש לסמוך עליהם להקל היכא שאין רחב יותר מ' אמות אף הדוא פרוץ במילואו. ובמבואות שלנו שאין בתים וחצרות פתוחות לתוכו אם הוא מבוי עקום י"א דאין צריך לעשות תיקון בעקמיותו ודי כמה שעושה התיקון בשני ראשו ויש מחמירין בזה והמנהג להקל.

עיירות מקופות חומה האם צריכין צורה"פ? והא דבעיירות שלנו צריך צוה"פ היינו בעיירות שאינן מוקפות חומה או שמוקפין חומה והחומה נפרצה לר"ה או לכרמלית ביותר מ' אמות אבל כשמוקף חומה והחומה לא נפרצה רק שצריך לתקן ולהלך בין מקומות שהיהודים והעכו"ם דרים שם אין צריך לעשות שם צוה"פ רק די כפס רחב ד' טפחים או שני פסין של שני משהויין כשנפרץ שם במלואו ואינו רחב שם יותר מ' אמות במקום שרוצה לעשות התיקון (אף שהמבוי באמצע רחב יותר מ' אמות). וכשלא עשה שום תיקון בין יהודי לעו"ג ג"כ הדין כאן כמו בחצר דמותר לטלטל בכלים ששבתו בתוכו אבל לא לבית ולא מבית לחצר.

איזה קנים כשרין לתיקון צוה"פ בחבל? המנהג במדינות אלו לתקן על ידי חבל הקשור לרחבו של מבוי והוא מדין צוה"פ דמהני למעלה אפי' בגמי ויש ליהדר להעמיד תחת החבל שני קנים על הארץ גבהים י' מכוננים תחת החבל דאם משהו יוצא מן הצד פסול, ואז מהני אפי' במבוי מפולש בתורת צו"פ ומהני אפילו ביותר מ' אמות או אפי' בחצר ובכל מקום שצורת הפתח מהני. אבל כותלי המבוי אין נחשבין במקום הקנים. ואם איכא עמוד בכותל כולט נידון משום קנה אם סמך עליו מע"ש. וה"ה כשיוצאים

לחי המעמיד הצוה"פ האם מותר להעמידו בתוך חצר שלפני הבית? **הגב בענינו** **הכלתא דיזמא** **זכות תלמוד** **Sponsored By: DollarPhone** **כל הזכויות שמורות** **לחי המעמיד הצוה"פ האם מותר להעמידו בתוך חצר שלפני הבית?** **הגב בענינו** **הכלתא דיזמא** **זכות תלמוד** **Sponsored By: DollarPhone** **כל הזכויות שמורות**

דפי ציוורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שסג סעיף כו
עד סימן שסג סעיף לא

י"ב תמוז

■ מחזור שינה אחת ■

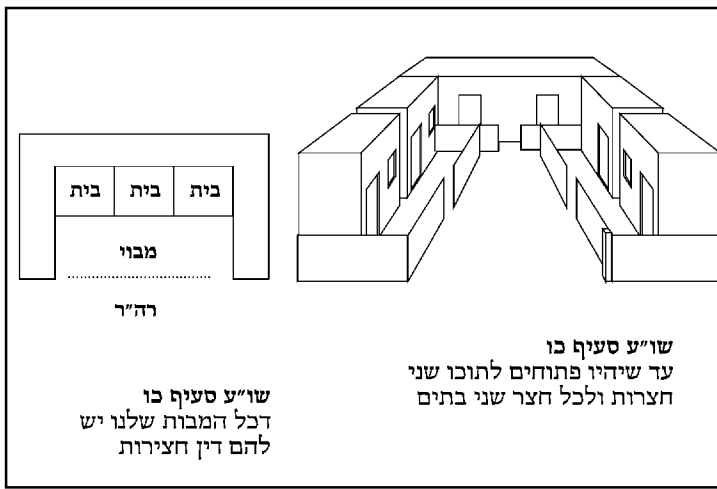
1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות

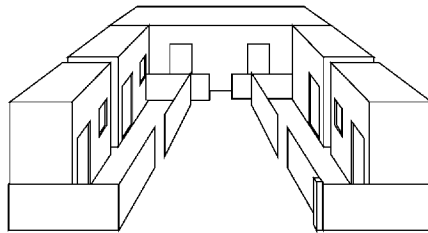
ואסור להעתיקם בלי רשות

© מהגות המפעל

רה"ר

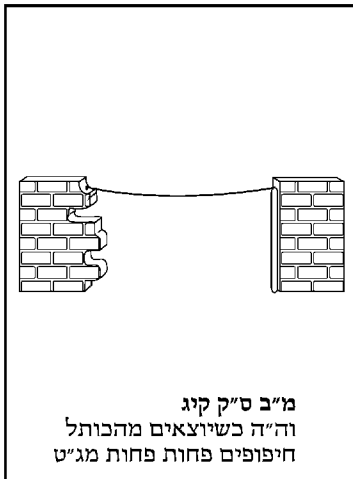
שו"ע סעיף כו
דכל המכות שלנו יש
להם דין חצירות

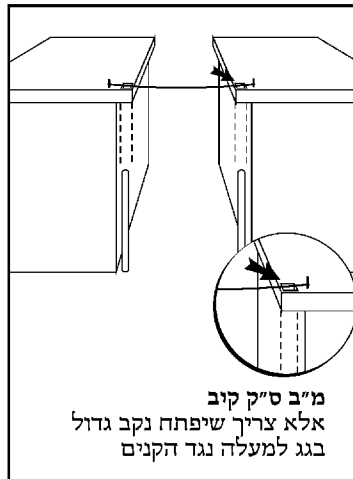
שו"ע סעיף כו
עד שיהיו פתוחים לתוכו שני
חצרות ולכל חצר שני בתים

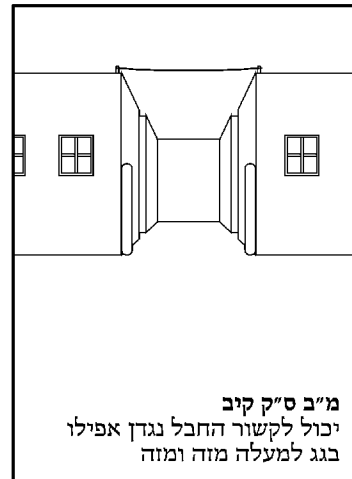
סימן שס"ג - שו"ע סעיף כו
ואם היה גבוה יותר מעשרים
ובנה בנין תחת הקורה למעטו מ'כ'

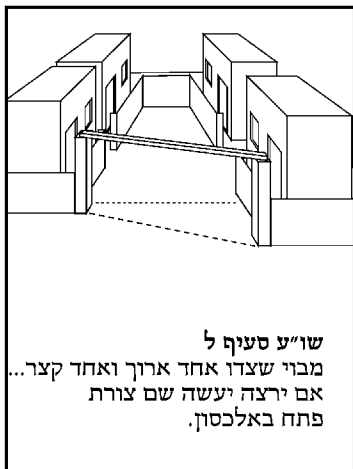
מ"ב ס"ק קיג
וה"ה כשיוצאים מהכותל
חיפופים פחות פחות מג"ט

מ"ב ס"ק קיב
אלא צריך שיפתח נקב גדול
בגג למעלה נגד הקנים

מ"ב ס"ק קיב
יכול לקשור החבל נגדן אפילו
בגג למעלה מזה ומזה

שו"ע סעיף ל'
מבוי שצדו אחד ארוך ואחד קצר...
אם ירצה יעשה שם צורת
פתח באלכסון.

מ"ב ס"ק קיח
כשראש אחד מן המבוי כלה
לנהר ויש גשר עליו שמהלכין
בו רבים לעבר השני

שו"ע סעיף בט'
מבוי שצדו אחד כלה לים וצדו
אחר כלה לאשפה של רבים,

לומד נכבד! - הננו בזה להבהיר
שהציוורים אלו נעשו כפי הבנתנו
בדברי המשנה ברורה, - ואם דעת
הלומד נוטה אחרת ורואה איזה שגיאה
בהציוורים, - או שיש לו איזה הארה או
הערה, נא שיואל בטובו להודיענו
מזה, ולזכות את הרבים,

הגהות אלו יתקבלו אך ורק ע"י הפעק"ס
אם בדעת הקורא שצריכין לעשות ציור
על איזה דבר במקום שלא עשינו ציור,
נא להודיענו גם מזה, ואם ביכלתו
לשלוח גם הציור שחושב שצריך להיות
שם, - ואי"ה במהדורא הבא יוצג על
מקומו בשם אומרו, ויוקף לזכותו.

ציוורים אלו הם בפירוש לא לפסוק מזה
הלכה למעשה, ולא נעשה רק להקל על
הלומד בשעת לימודו להבין דברי
המשנה ברורה, ולהלכה למעשה
צריכין לעיין בפנים המשנה ברורה,
בכל הכבוד, הנהלת המפעל

ברוחב אמה או חצי אמה ואח"כ הוא נעשה מדרון לצד דופן האמצעי אם הולך ומתלקט מעט מעט עד שמגביה י' מתוך ד' אמות הרי הוא כאלו זקוף כולו וא"צ שום תיקון ובוהו התל הוי כמחיצה, אבל אם מתלקט י' מתוך ה' אמות כמאן דליתא דמיא וכשאר קרקע דמיא. ואם כל העיר מוקפת תל ואח"כ בנו בה בתים אסור ואפילו בנה מחיצות גבוה י' על התל לא מהני, ואם התל היה פחות מ' טפחים והשלים עד י' טפחים מהני וע"כ יכול לתקן אפילו אם היה התל סביב העיר כולו שיפחות מהתל בשטח יותר מ' אמות ברוחב עד שלא יהיה בגובה י"ט ואח"כ ישרים זה השיעור ובוהו מהני. ואם יש סביב העיר חריץ עמוק י' טפחים ורוחב ד' ונסתם החריץ ע"י עפר וצרויות אם אין הסתימה עולה ביותר מ' אמות הרי הוא כפתח ואינו אוסר אבל אם הוא יותר מ' הרי הוא כפרצה.

מבוי המפולש לר"ה או לכרמלית מה תקנתו? מבוי שלא היה ברחבו שיעור ר"ה ומפולש בשני ראשו לר"ה או צד א' לר"ה וצדו השני לכרמלית או שני ראשו פתוחין לכרמלית צריך צורת הפתח מכאן ולחי או קורה מכאן. אבל אם צדו א' פתוח לר"ה וצדו השני להצר שאינה מעורבת אין צריך אלא לחי או קורה בשני ראשו, ויש מחמירין דדוקא לחי לצד החצר בעינן ולא קורה וכ"ז כשהחצר אינה רגילה במבוי זה כגון שיש לה פתח למבוי אחר אבל אם היא רגילה בו מכבר אפילו צורת הפתח ודלתות אינן מועילות להתיר שם אם לא נשתתפה מבוי זה עם שארי החצרות הפתוחות לו ואם נשתתפה בו א"צ לערב כלל. וכ"ז שיש לו תנאים המבוארים בדין מבוי אבל אם אין לו דינו רק כחצר וע"כ אפילו אם היה מפולש משני צדדין לר"ה ורבים נכנסין דרך אותו החצר לר"ה אין צריך רק תיקון חצר משני צדדין מכל צד שני פסין או פס רוחב ד'.

רשות הרבים מה תקנתו? ר"ה עצמה דהיינו רחובות ושוקים הרחבים ט"ז אמה ומפולשים משער לשער אינה ניתרת אלא בדלתות מכאן ומכאן והוא שננעלות בלילה, אבל צורה"פ לא מהני אפילו אם יעשהו משני צדדין וי"א דסגי בדלת מצד אחד כשננעלת בלילה וסגי מצד השני בלחי או קורה. וי"א אע"פ שאין ננעלות אבל צריך שיהיו ראויות לינעל שאם היו משוקעות בעפר מפנה אותן ומתקנן שיהיו ראויות לינעל. והלכה כדעה הא', ובעיירות שלנו שמתקנים ע"י צורת הפתח אף שרחובותיה רחבין הרבה ומפולשין משער לשער וגם פעמים רבות הולך דרך המלך תוך העיר סומכין על הי"א דר"ה לא הוי א"כ ששים רבוא בוקעין בו וזה אין מצוי, ואף דאין למחות לאחרים הנהגין להקל ע"י צורה"פ מ"מ כל בעל נפש יחמיר לעצמו שלא לטלטל ע"י צורה"פ לכו.

מבוי עקום מה תקנתו? מבוי עקום כמין ד' והיה פתוח משני ראשו לר"ה או לכרמלית דינו כאלו היה מפולש בעקמימות וצריך צורת פתח בעקמימותו ובשני ראשו לכל א' לחי או קורה או צורת פתח בכל א' משני ראשו ולחי או קורה בעקמימות, ובמבואות שלנו שיש להם דין חצרות אף אם הם עקומות ומפולשות משני צדדיהן לר"ה א"צ שום תיקון בעקמימות. ואם עשוי כמין ח' צריך צורת פתח בשני עקמימותיו ולחי או קורה בשני ראשו, וה"ה שיכול לעשות שני צורות הפתח בשני ראשו ושני לחיים בשני עקמימות.

מבוי שהרבה מבואות מבואות פתוחים לו מה תקנתו? מבוי גדול שהרבה מבואות קטנים פתוחים לו וראשם השני פתוחים לר"ה או לכרמלית אפילו אין פתחי הקטנים שמכאן ומכאן מכוננים זה כנגד זה עושה לכל א' בכל מבואות הקטנות שמצד זה וכן מצד השני וה"ה אם ליכא מבואות קטנות אלא מצד אחד של מבוי הגדול במקום פתיחתו למבוי גדול צורת פתח ובראשו השני הפתוח לר"ה לחי או קורה. וגם במכוונים הפתחים של מבואות הקטנות זה כנגד זה צריך תיקון במקום פתיחתן למבוי הגדול.

העמיד לחי באמצע המבוי איזה צד המבוי מותר בטלטול? העמיד לחי באמצע המבוי אם יש חצר מהלחי ולחוץ ועשו גם החיצונים לחי לראש המבוי אוסרים אלו על אלו עד שיערכו יחד. ואם אין שם חצר או שיש חצר ולא עשו החיצונים לחי לראש המבוי שמן הלחי ולפנים מותרים ואפילו יש להם דריסת הרגל עליהם, ממנו ולחוץ אסורים. אבל אם עשו באמצע שני פסים של משהויין משהו מכאן ומשהו מכאן או פס ד' אם אינו רחב יותר מ' או שעשו צורת פתח אם הוא רחב יותר מ' אפי' אם יש חצר מהתיקון ולחוץ ועשו גם החיצונים תיקון לראש המבוי כל אחד יכול לערב ויהיה מותר בחלקו, ודוקא כשאין להם דריסת הרגל זה על זה כגון שיש להם פתח אחר אבל בלא"ה אפילו דלת לא מהני. ואפילו חצר יכולין לחלק בכה"ג עיר המוקפת חומה וננעלו הפתחים בלילה ופתח אחד אין ננעל ומ"מ הוי כלחי ע"י פתח ההוא אין מערבין אותה לחצאין אבל אם נפרץ פרצה בטל הכשרה של העיר ויכולין לערב הציה ולהניח הציה.

האם עושין לחי וקורה על מבוי הרחב כ' אמות? מבוי שהוא רחב כ' אמות ואינו רוצה לעשות צורה"פ בפתח המבוי דזה מהני אפילו רוחב המבוי כמה עושה לה פס רחב ד' אמות ובפחות מכאן לא מהני אע"פ שכל צד הוא פחות מ' דאחי אוריא דהאי גיסא ודהאי גיסא ומבטל ליה משא"כ כשעושהו רחב ד"א כשיעור משך כותל מבוי אין אור שמוכאן ומכאן יכול לבטלן ומעמידו באמצע לארכו של מבוי וחשוב כל צד מצדי הפס כמבוי בפני עצמו כיון שאורך הפס ד' אמות וצריך ג"כ שלא יהיה הפס נמוך מ'ט, ויתן קורה בראשו שיעיר מכותל אחד של מבוי עד הכותל שכנגדו כדי להתיר שני הצדדים וצריך לזהר שתהא הקורה מונחת על הפס או תוך ג"ט לאפוקי אם הפס נמוך אף שהקורה מגעת מכותל זה עד הכותל שכנגדו לא מהני, וה"ה שיכול לתקן ע"י לחיים לחי מכאן ולחי מכאן או לחי באחד וקורה באחד [שראש אחד על כותל המבוי וראשו השני על הפס] כשאר מבואות. וצריך שיהא בכל מבוי משנים אלו שהפס מפסיק ביניהם בתים וחצרות פתוחים לתוכו וכל תנאי מבוי דלא"ה דינו כחצר ואין קורה מועיל בו אלא שני לחיים של משהו בשני צדיו. ומה שמן הפס עד כותל האמצעי של מבוי יש לו דין מבוי עקום ואפי' אין שם י' אמות מן סוף אורך הפס עד כותל האמצעי שהרי אלו שני המבואות מתעקמים באמצע ופתוחים בשני ראשיהם לר"ה וע"כ צריך לעשות צורה"פ בסוף אורך הפס עד כותל האמצעי כנגדו. וי"א דאין לו דין מבוי עקום א"כ יש מן הפס עד כותל האמצעי יותר מ' אמות, והעיקר כסברא הראשונה.

איזה עצה עוד יש למבוי הנ"ל? עוד אפשר לעשות תיקון אחר למבוי שהוא רחב כ' אמות שירחיק ב' אמות מהכותל ויעשה פס רחב ג' אמות ויעשה כן גם בצד השני וישאר פתח רחב י' אמות ומ"מ צריך לחי או קורה להתיר המבוי, ונותן הקורה רק על שטח ה' אמות [וכן כשעושה הלחי יעמידו בראש ה' אמות] דמן הפסין ולהלן עד הכתלים ניתרין בלא"ה משום עומד מרובה על הפרוץ, או ירחיק אמה ויעשה פס אמה ומחצה וכן להלאה וכן יעשה בצד השני או ירחיק ב' אמות ובי' טפחים ויעשה פס ב' אמות וד' טפחים וכן יעשה בצד השני וכן כל כיוצא בזה שירחיק ארבע אמות מהכותל ויעשה פס של ו' אמות, ובלבד שהפס יהא יתר על האור שבינו לכותל. וצריך לזהר דלא לשבוק פתחא רבא ועייל בזוטא שאם עשה כן בטל תיקון המבוי אלא אם כן עשה צורת פתח לרבא, אבל מן הסתם אין חוששין שמא ילכו בקטן ויניחו הגדול.

מבוי או עיר המקופות תל או חריץ מה תקנתו? מבוי שהיה קרקע המבוי גבוה מקרקע ר"ה והוצרך לשפע אצל פתחו לצד ר"ה או שהיה ר"ה גבוה מקרקע המבוי וכניסת המבוי נמי מן הפתח ולפנים גבוה כקרקע ר"ה

מקום היושב בין הרים המקיפים אותו מכל צד האם צריך תיקון עירוב? **הגב בענינו...** **הלבנת דיומא** כל הזכויות שמורות וסיוע להתייעות מיליון עם משנה ברורה © מהמחלקת הטיפוח

Sponsored By: **DollarPhone** **זכות תלמוד**

דפי עיונים ושיכלאות

משנה ברורה

מן סימן שסג סעיף לא
עד סימן שסה סעיף א

#1 י"ג תמוה

■ מחזור שינה אחת ■

1800 466-7593

www.hilchusdyoma.org

כל הזכויות שמורות

ואסור להעתיקם בלי רשות

© מהגות המספל

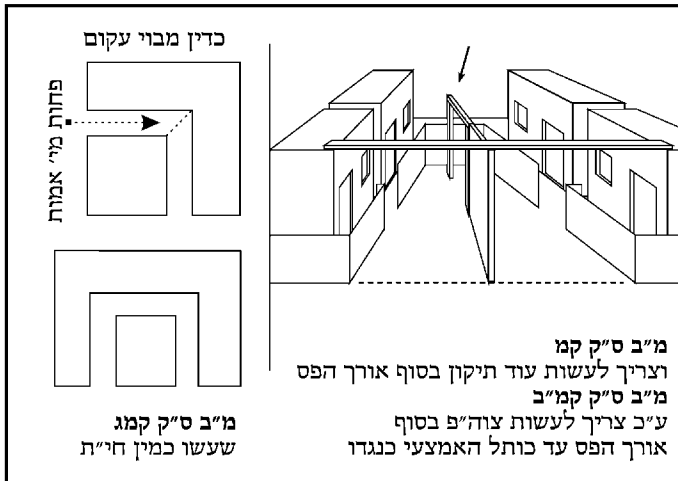
ש"ע סעיף לב
ה"ה להעמיד קורה באמצע המבוי

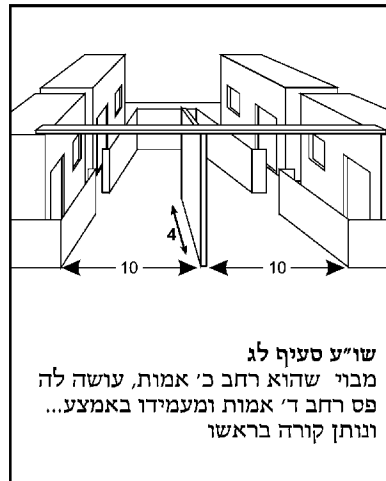
ש"ע סעיף לא
אם עשו באמצע שני פסים

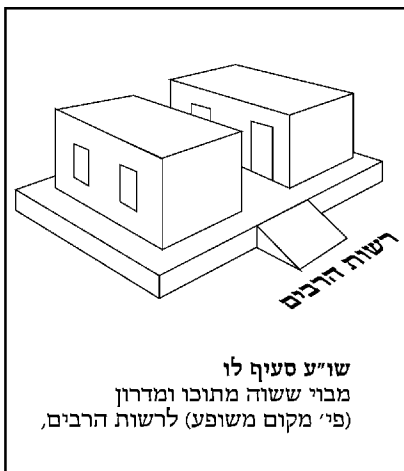
סימן שס"ג - ש"ע סעיף לא
העמיד לחי באמצע המבוי...
ועשו גם החצונים לחי לראש המבוי

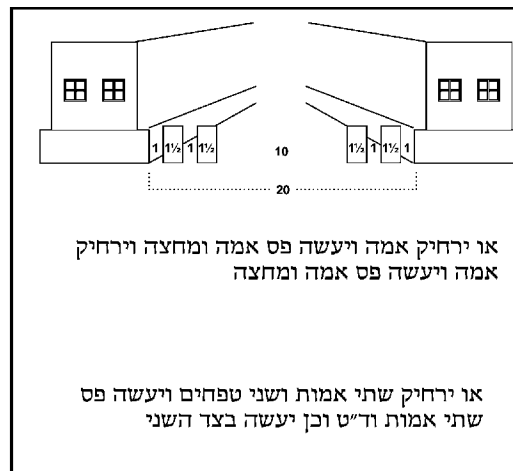
מ"ב ס"ק קמ
וצריך לעשות עוד תיקון בסוף אורך הפס
מ"ב ס"ק קמ"ב
ע"כ צריך לעשות צוה"פ בסוף
אורך הפס עד כותל האמצעי כנגדו

ש"ע סעיף לג
מבוי שהוא רחב כ' אמות, עושה לה
פס רחב ד' אמות ומעמידו באמצע...
ונותן קורה בראשו

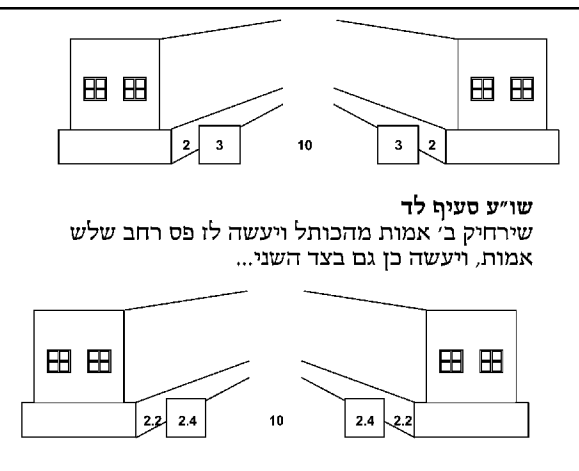

ש"ע סעיף לו
מבוי ששדה מתוכו ומדרון
(פי' מקום משופע) לרשות הרבים,

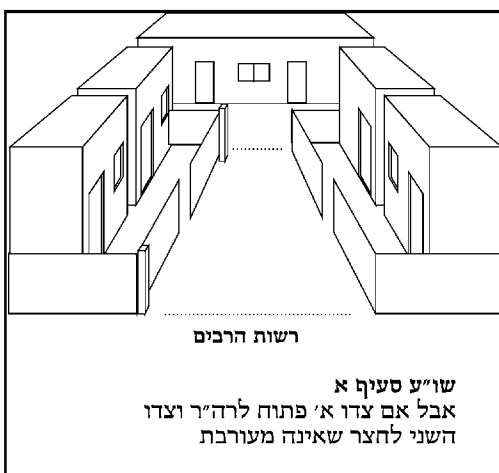

או ירחיק אמה ויעשה פס אמה ומחצה וירחיק
אמה ויעשה פס אמה ומחצה

או ירחיק שתי אמות ושני טפחים ויעשה פס
שתי אמות וד"ט וכן יעשה בצד השני

ש"ע סעיף לד
שירחיק ב' אמות מהכותל ויעשה לו פס רחב שלש
אמות, ויעשה כן גם בצד השני...

רשות הרבים

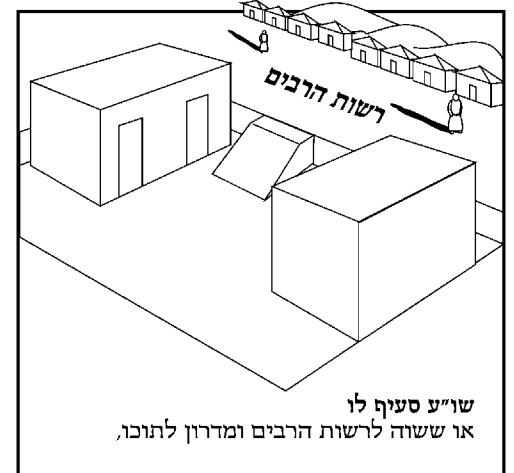
ש"ע סעיף א
אבל אם צדו א' פתוח לרה"ר וצדו
השני לחצר שאינה מעורבת

רה"ר כרמלית

רשות הרבים

סימן שסד - ש"ע סעיף א
מבוי המפולש בשני ראשו לרה"ר...
וצדו השני לכרמלית,

רשות הרבים

ש"ע סעיף לו
או ששדה לרשות הרבים ומדרון לתוכו,

דפי ציונים וטיבלאות

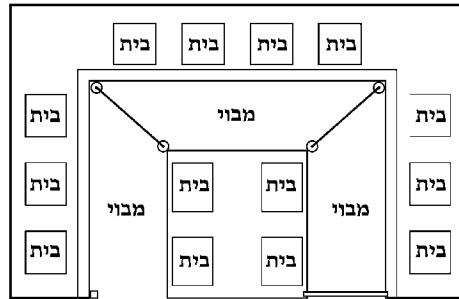
משנה ברורה

מן סימן שסג סעיף לא
עד סימן שסה סעיף א

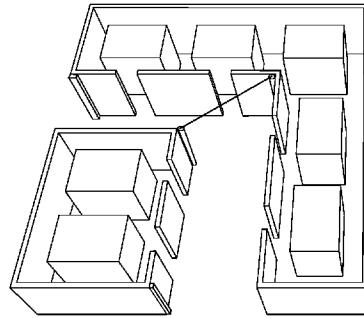
#2 **י"ג תמוז**
■ מוחזר שינה אחת ■

1800 466-7593
www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגות המספל

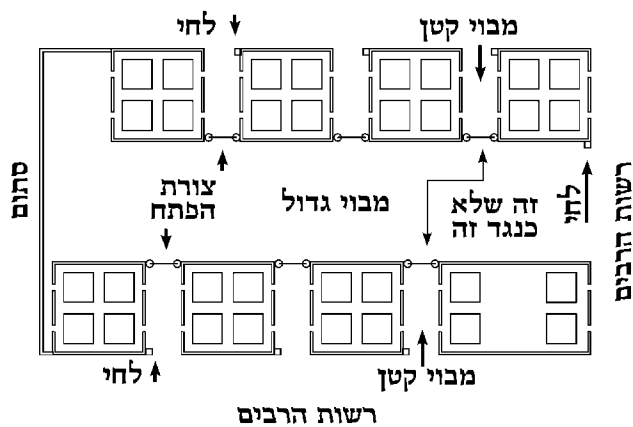

שו"ע סעיף ג
ואם עשוי כמין חי"ת, צריך צורת פתח בשני
עקמימותיו...

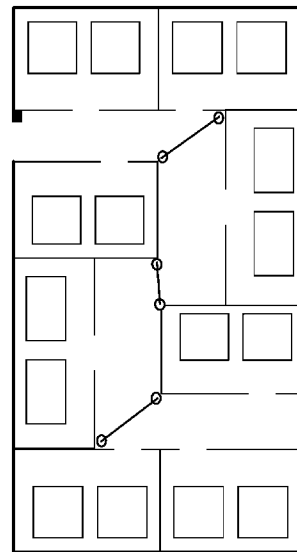
סימן שס"ד - שו"ע סעיף ג
עקום כמין דל"ת... וצריך צורת פתח
בעקמימותו ובב' ראשיו לחי או קורה

רשות הרבים

שו"ע סעיף ה'

מבוי העשוי כנדל דהיינו מבוי גדול שהרבה מבואות קטנים
פתוחים לו וראשי השניים פתוחים לרשות הרבים אפילו אין
פתחי הקטנים שמכאן ומכאן מכוונים זה כנגד זה עושה לבל אחד
במקום פתיחתו למבוי גדול צורת פתח ובראשו השני הפתוח
לרשות הרבים לחי או קורה ובמבוי הגדול - אם הוא מפולש עושה
צורת פתח מצד אחד ומצדו השני לחי או קורה - ואם הוא סתום
עושה לחי או קורה בראשו

שו"ע סעיף ד'

מבואות הפתוחי' אלו לאלו ואין
העקום של א' מהם נוטה לרה"ר

אמות וכן להוציא ממנו לר"ה או להכניס לר"ה אסור וי"א דאפילו יש בו דע"ד ג"כ בטל לגבי פנים, וה"מ בפתוח לר"ה אבל בפתוח לכרמלית אסור להשתמש תחתיו וגם להכניסו לפנים בין תחת הקורה ובין כנגד הלחי ויש מקילין להשתמש תחת הקורה אפילו פתוח לכרמלית ובפרט אם הקורה רחבה ד' טפחים ובריאה לקבל מעזיבה בודאי מותר אפילו פתוח לכרמלית. ואע"פ שמוותר להשתמש תחת הקורה לא ישב אדם בראש המבוי וחפץ בידו שמא יתגלגל החפץ מידו לר"ה ויביאנו אליו וה"ה שלא ישב אצל הלחי ואפשר דכשיש בו צוה"פ שרי ומיהו בצוה"פ שלנו שבבואה מאוד בודאי אסור דלית הכירא ואפילו אם המבוי פתוח לכרמלית ג"כ אסור.

ניטל הקורה או הלחי בשבת האם נפסל בעירוב? מבוי שנטלו קורותיו או לחיו בשבת וה"ה כשניטל צוה"פ אף על פי שהותר למקצת שבת אסור משם ואילך לטלטל אלא בתוך ד"א וכן אסור להוציא מבית לשם בין פתוח לר"ה בין פתוח לכרמלית. וי"א דה"מ בעיר שאינה מוקפת חומה אבל בעיר מוקפת חומה מותר ויש לסמוך על זה ולהתיר. ודוקא ישבה ולבסוף הוקפה בסתם עיירות שלנו דאז הו"י רה"י אבל אם הוקפה ולבסוף ישבה דיש עליה דין כרמלית מדרבנן ועשו תיקון במבוי להתיר הטלטול ונפל התיקון אסור. וכל זה שהיה ראוי לעמוד כל השבת אבל אם היה עומד לסתור מע"ש כגון במקומות שמצויים נכרים שמקלקלים אותם בליל שבת וקרוב לודאי הוא שיקלקלוהו אסור לאחר שנסתר.

מבוי שלא עירבו החצירות ונשברה הקורה מה דינו? מבוי שעשו רק שיתופי מבואות ולא עשו עירובי חצרות כל אחד בפני עצמו בחצרו ונשברה הקורה אותו חצר שהעירוב מונח בו וחצרות הפתוחות לו שיש פתח או חלון שיכולין לטלטל ולהביא מזו לזו שלא דרך המבוי מותרות אבל חצרות שאין פתוחות לאותו חצר אסורות אפילו העומדות בצד חצר זו, ודוקא כשנשבר תיקון המבוי בחול אבל נשבר בשבת שרי לטלטל בכל החצרות ואפילו מחצר לחצר שרי בין דרך פתחים שביניהם בין דרך חורין ורק דרך המבוי אסור לטלטל. ואותן חצרות האסורות לטלטל אפילו בבית אחד אסור מחדר לחדר אם בכל חדר דר אדם אחד בפ"ע ואין לחבירו תפיסת יד בהן, וצריך להזהיר ע"ז במקומות שאין להם תיקון מבואות בעיר דאף בבית אחד לא יטלטלו שני שכנים הדרים בשני חדרים אם לא שעשו עירובי חצרות ביניהם.

נשבר הקורה במבוי של הביהכ"נ מה דינו? צריך להזהיר במקומות שיש שם לחי או קורה או צוה"פ ונשבר התיקון באותו מבוי של ביהכ"נ [שמונח שם העירוב וכה"ג] אם נשבר בחול שלא יטלטלו שוב בכל המבואות אפילו יש להם תיקון בפ"ע אא"כ הוא בענין שיכולין להביא העירוב אצלן מביהכ"נ. ובמקום שאין עושים תיקון מבואות בעיר צריך ליזהר שלא יעשו עירובי חצרות אא"כ יש עכ"פ באותו חצר שני בתים [וכן ה"ה שני בתים זה נגד זה ופירשויו ביניהם או שני חדרים הפתוחים לבית אחד] או בחצר הסמוכה להם בענין שיכולין להביא העירוב אצלם דרך פתח או חלון בשבת, וכשלא עשו תיקון למבואות לא יניחו העירוב בביהכ"נ כנהוג רק באחד הבתים ואם לא עשו כן אסור לטלטל אפילו בחצר בהכ"נ על סמך העירוב שמונח בבית הכנסת.

חצר שיש בו הרבה בתים איזה תיקון צריך? חצר שהרבה בתים של אנשים מיוחדים פתוחים לתוכו אסור חכמים לטלטל מבתיהם לחצר או מבית לבית בתוך החצר או בתוך המבוי אף שהמבוי מתוקן בלחי וקורה עד שיערבו דהיינו שגובים פת מכל בית ובית ונותנים אותו בא' מבתי החצרות שע"י כך אנו רואים כאילו כולם דרים באותו הבית וכאילו כל החצר מיוחד לאותו בית. ובחצר גופא מותר לטלטל בכלול ואפילו מחצר לחצר נמי מותר.

כמה שיעור הפירצה בחצר ובמבוי? נפרץ מצדו שלא כלפי ראשו, וכל שנשאר פס ד' בראשו הו"י נפרץ שלא כלפי ראשו, שיעורו בעשרה אפי' לא נשתתיר מן הכותל ביסוד כלום והוא דלא בקעי בה רבים וכ"ש אם נשתתירו מן הכותל ביסוד ג' או ד' טפחים גובה ע"פ כל הפרצה דזה בודאי מעכב הילוך בני אדם, אבל אי בקעי בה רבים אפילו לא נפרץ רק ד"ט צריך לתקנו שם שימעטנו מד' טפחים או שיעשה שם צוה"פ. ובחצר תמיד שיעור פרצתו בעשרה אפילו בקעי בה רבים ומבואות שלנו אפשר דדין חצרות יש להם גם לענין זה וה"ה בעיר המוקפת חומה ונפרץ בחומתה פרצה בד' טפחים ובקעי בה רבים יש לה דין חצר ויש להחמיר. וכן כשנפרץ בראשו ממש כגון שהמבוי סתום משלשה רוחות וקצת מרוח רביעית ותיקון המבוי היה ע"י לחי או קורה [שהיה מונח במקום הסתימה עד הכותל שכנגדו] ונעשה פרצה במקום הסתימה שרי עד י' אמות כל שעומד הנשאר מרובה על הפרץ וי"א דהכא שיש פרצה ברוח רביעית בענין שיהיה מונח הקורה דוקא על כותלי המבוי מקצה אל הקצה אבל רוב האחרונים הסכימו דמה שמונח על מקום העומד הנשאר כאלו היה מונח על כותל המבוי ומה שיש פרצה בינתיים נתבטל לגבי העומד וה"ה אם עושה שם לחי די וא"צ לחי סמוך לבית.

מבוי שנפרץ לחצר ולא עירבו ביניהם מה דינו? מבוי שנפרץ במילואו לחצר [לאפוקי כשנשארו בו גיפופין נידון כלחי ואין יכול החצר לאסור עליו אף כשלא ערכו יחד] ונפרץ החצר מצד השני לר"ה אם לא עירבו בני חצר עם בני המבוי חצר מותר אפי' נפרץ נגד פרצת המבוי ואפילו בקעי בה רבים ובלבד שלא יהא יותר מ' בין הפרצה שלצד ר"ה ובין הפרצה שלצד המבוי, אבל אם היה הפרצה יותר מ' חשוב פרצה גמורה והרי נפרץ למקום האסור לה ואינו ניתר אלא בצורת הפתח, ומבוי אסור אפי' אינו כנגד פרצת החצר ואסור אפילו לא בקעי רבים מר"ה למבוי דרך החצר וכגון שנכנסו כתלי המבוי בחצר בענין שאין הגיפופין שנשארו בחצר נראין למי שעומד במבוי אבל אם נראים עולים לו משום לחי ומותר.

מבוי שנפרץ לחצר ועירבו ביניהם מה דינו? אם עירבו בני החצר עם בני המבוי והפרצה שבמבוי לחצר אינו מצד החצר אלא באמצע החצר [דאלו היה כן שכותל המבוי שוה באורך כותל החצר אפילו מצד אחד נראה כמבוי ארוך ומושך עד ר"ה שכנגדו ומפולש ואסור] ופרצות החצר מצד השני אינן מכוונות כנגד פרצת המבוי והחצר של רבים גם המבוי מותר. ואם נפרץ לרחבה פחותה מסאתים או יותר על סאתים והוקף לדירה דינו כאילו נפרץ לחצר. אבל אם יתירה על סאתים ולא הוקפה לדירה הו"י כאילו נפרץ לכרמלית וצריך תיקון, ואפילו אם אין נכנסין כותלי המבוי בפנים בתוך הרחבה והגיפופין נראין מבחורין אפ"ה אסור לטלטל בתוך המבוי.

מבוי שנפרץ לנהר מה דינו? מבוי שפתוח רוח רביעית שלו לצד הנהר אם שפת הנהר שאצל הבתים הוא עמוק י"ט או עכ"פ הוא משופע כ"כ שבתוך שיפוע ד"א עולה לשיעור י"ט א"כ נחשב המדרון הזה למחיצה וא"צ שום תיקון אבל אם מצד העיר אין משופע כ"כ אע"פ שמצד השני של הנהר הוא עמוק י' אם הוא רחב יותר מ' אמות בין הבתים למקום הזה אסור, ואפילו בפחות משיעור זה אפשר ג"כ שיש לאסור ובמקום הצורך יש להקל בזה.

האם מותר להשתמש תחת הקורה ולחי וצוה"פ? מותר להשתמש תחת הקורה וכנגד הלחי וכן להכניס משם לפנים מיהו י"א דדוקא כשזה המקום שכנגד הלחי לא היה בו כשיעור ד"ט על ד"ט אבל כשיש בזה השטח דע"ד וכשי"כ יותר נחשב זה המקום ככרמלית לענין שאסור לטלטל בו רק תוך ד'

חזם העירוב שנקרע בשבת מה דינו? **הגב בענינו**
Sponsored By: **DollarPhone**
זכות תלמוד

הלכתא דיומא
כל הזכויות שמורות
© מהמחברת והמגילת
ללימוד שלחן ערוך אורח
עם משנה ברורה

דפי שיעורים וטיבלאות

משנה ברורה

מז סימן שסה סעיף א
עד סימן שסו סעיף ב

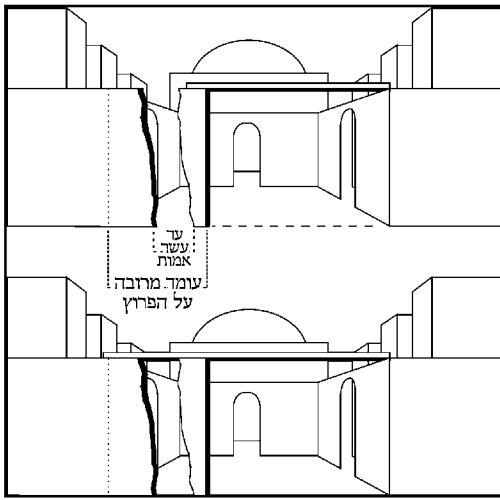
י"ד תמוז

■ מחזור שינה אחת ■

1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגותל המפעל

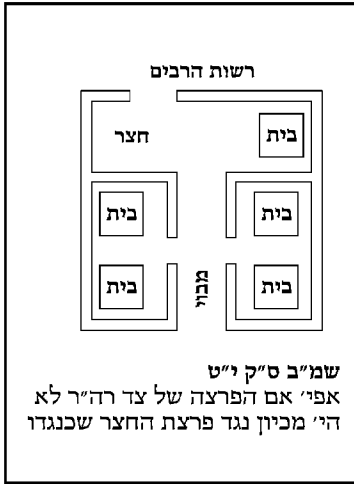

מ"ב ס"ק ז
וה"ה כשנפרץ
בראשו ממש כגון
שהמבוי סתום
משלשה רוחות וקצת
מרוח רביעית... שרי
עד עשר אמות כל
שעומד מרובה על
הפרוץ.

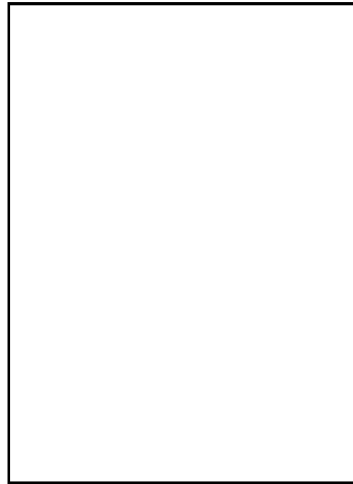
וי"א...
דווקא על כותל
המבוי מקצה אל
הקצה

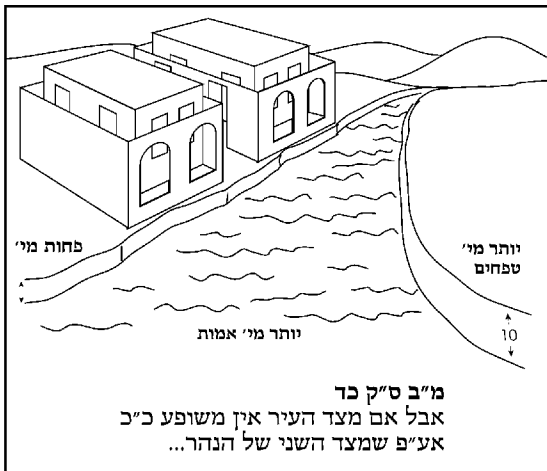
סימן שסה - שו"ע סעיף א'
מבוי שנפרץ בו פרצה מצדו כלפי
ראשו, אם נשאר עומד בראשו פס
רחב ד' טפחים,

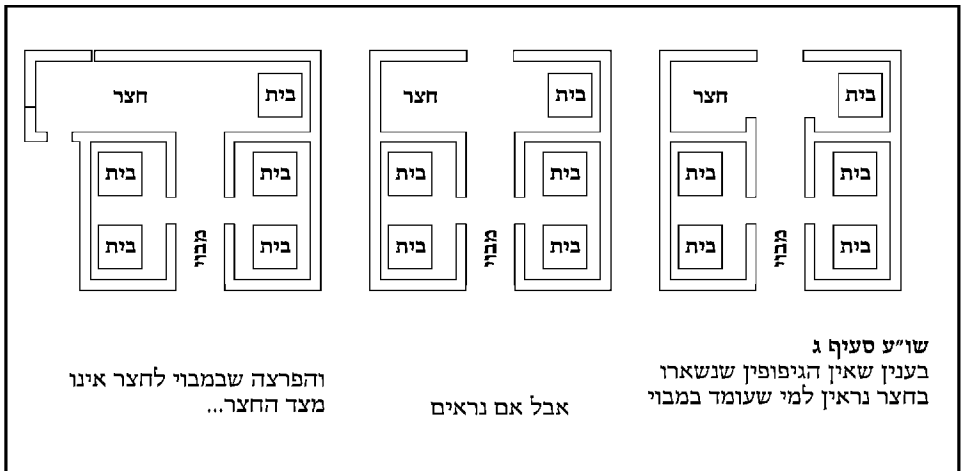
שנ"ב ס"ק י"ט
אפי' אם הפרצה של צד רה"ר לא
הי' מכיון נגד פרצת החצר שכנגדו

מ"ב ס"ק ט
אם נשתיירו מן הכותל ביטוד
ג' או ד' טפחים גובה

מ"ב ס"ק כד
אבל אם מצד העיר אין משופע כ"כ
אע"פ שמצד השני של הנהר...

והפרצה שבמבוי לחצר אינו
מצד החצר...

אבל אם נראים

שו"ע סעיף ג
בענין שאין הגיפופין שנשארו
בחצר נראין למי שעומד במבוי

סימן שסו - שו"ע סעיף א
חצר שהרבה בתים
פתוחים לתוכו

מ"ב ס"ק מ'
וכן ה"ה שני בתים זה נגד זה
ופירדהו"ז ביניהם

חצר שעירוב מונח בו
נשברה הקורה

שו"ע סעיף ח'
מבוי שנשתתפו בו נשברה הקורה
אותו חצר שהעירוב מונח בו...

שו"ע סעיף ד'
מותר להשתמש תחת הקורה
וכנגד הלחי